

ORGANIZACJE POZARZĄDOWE W STARACHOWICACH

RAPORT Z BADAŃ

Sierpień 2018

Urząd Miejski w Starachowicach
ul. Radomska 45, 27–200 Starachowice
tel. 41 273 82 79
www.rewitalizacja.starachowice.eu
e-mail: rewitalizacja@starachowice.eu

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	3
2. Założenia metodologiczne.....	6
3. Charakterystyka organizacji pozarządowych w Starachowicach.....	7
4. Źródła finansowania i aplikowanie o środki.....	21
5. Pracownicy organizacji pozarządowych.....	25
6. Współpraca NGO z samorządem lokalnym.....	26
7. Charakterystyka problemów starachowickich organizacji pozarządowych.....	32
8. Podsumowanie. Wnioski i rekomendacje.....	37
9. Spisy wykresów, tabel, map i fotografii.....	42
10. Załączniki	44

1. Wprowadzenie

Ogólnopolskie dane dotyczące NGO w Polsce wskazują, iż w naszym kraju jest zarejestrowanych ponad 22 tysiące fundacji i niemal 112 tysięcy stowarzyszeń (wśród tych ostatnich około 16,6 tysięcy stanowiły ochotnicze straże pożarne)¹. Na podstawie wyników badań Stowarzyszenia Klon/Jawor, a także danych GUS, można szacować, że około 70% zarejestrowanych organizacji jest aktywnych². Nie wszystkie 134 tysiące organizacji, które są wpisane do rejestru REGON prowadzą czynną działalność. Wiele organizacji nie prowadzi aktywnej działalności, niektóre zawiesiły bądź zakończyły swoją działalność. Przyjęcie wskaźnika aktywności³ zarejestrowanych organizacji na poziomie 70% oznacza, że w Polsce działa około 90 tysięcy stowarzyszeń i fundacji. Warto jednak podkreślić, że w Polsce istnieje także około 50 tysięcy innych podmiotów, które są zaliczane do szeroko definiowanego sektora pozarządowego. Należą do nich m.in.: koła łowieckie, związki zawodowe, spółdzielnie socjalne, organizacje pracodawców, koła gospodyń wiejskich, kółka rolnicze, cechy rzemieślnicze, instytucje kościelne, partie polityczne.

W Polsce liczba zarejestrowanych stowarzyszeń i fundacji różni się w zależności od regionu – zdecydowanie najwięcej jest ich na Mazowszu, niemal 23 tysiące, w tym ponad połowa w samej Warszawie (12,7 tysięcy). Wynika to z zaludnienia regionu oraz aktywności społecznej mieszkańców. Około 12 tysięcy organizacji jest w Wielkopolsce i Małopolsce, a na Śląsku oraz na Dolnym Śląsku – ponad 11 tysięcy. W trzech województwach – opolskim, lubuskim i podlaskim – liczba organizacji nie przekracza 4 tysięcy.

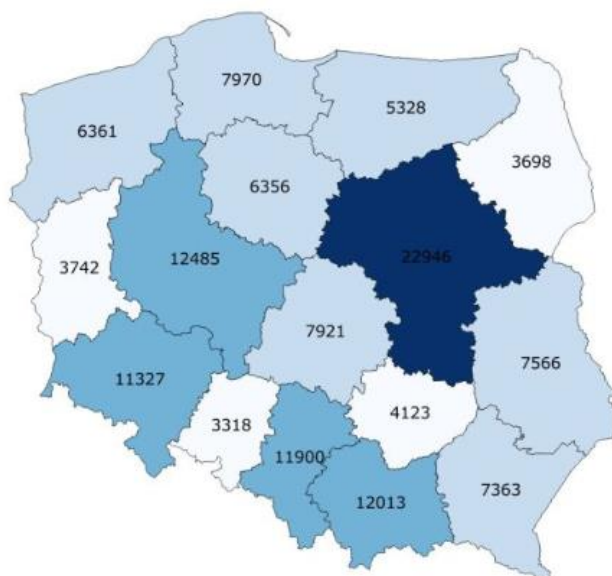
¹ Źródło: ngo.pl, dane z 2018 r.

² <http://fakty.ngo.pl/wiadomosc/2174099.html>

³ Aktywność NGO badana jest na podstawie ich działalności, pozyskiwania środków finansowych na działalność organizacji, realizacji projektów, organizacji różnorodnych zadań (konkursów, wyjazdów, konferencji, codziennej pomocy potrzebującym, zajęcia i warsztaty itp.)

Mapa 1 Liczba stowarzyszeń i fundacji na początku 2018 roku w Polsce

Źródło: <http://fakty.ngo.pl/wiadomosc/2174099.html>

Liczba organizacji pozarządowych w woj. świętokrzyskim na początku 2018 r. wyniosła 4123 podmiotów. W samym Powiecie Starachowickim odnotowuje się 206 organizacji pozarządowych, z czego największa liczba zlokalizowana jest w Gminie Starachowice (115 organizacji). Poniżej przedstawiono szczegółowe dane dotyczące liczby organizacji pozarządowych w powiecie⁴.

Tabela 1 Liczba organizacji pozarządowych w Powiecie Starachowickim w 2018 r.

Powiat Starachowicki	Stowarzyszenia	Fundacje	Spółdzielnie	Stowarzyszenia kultury fizycznej	Związki zawodowe	Cech rzemieślniczy	Związek sportowy	Związek stowarzyszeń	Izba Gospodarcza	Koło Rolnicze	RAZEM
Gmina Brody	24	-	1	1	2	-	-	-	-	1	29
Gmina Wąchock	17	3	2	-	-	-	-	-	-	-	22
Gmina Pawłów	19	1	1	-	-	-	-	-	-	-	21

⁴ Źródło: <https://mojepanstwo.pl/dane/powiaty/289,starachowicki>

Gmina Mirzec	15	1	2	-	-	-	-	-	-	1	19
Gmina Starachowice	73	17	9	7	5	1	1	1	1	-	115

Źródło: Opracowanie własne

Z powyższych danych wynika, że najczęściej zarejestrowanych organizacji to stowarzyszenia (ok. 72%). Fundacje stanowią ponad 10% wszystkich organizacji pozarządowych w Powiecie Starachowickim, a pozostałe podmioty tj. związki zawodowe, stowarzyszenia kultury fizycznej, cech rzemieślniczy i inne, stanowią niewielki procent wszystkich zarejestrowanych organizacji. Jak już wspomniano najczęściej organizacji pozarządowych zlokalizowana jest na terenie Gminy Starachowice. Prowadzą one działalność w różnych dziedzinach, choć współczynnik aktywności NGO w gminie jest niższy niż przeciętny krajowy. Zestawiając dane z KRS dotyczące ilości NGO w Starachowicach z danymi uzyskanymi z wyszukiwarki google o ich aktywności, wynikami konkursów, wykazem organizacji współpracujących z urzędami i instytucjami publicznymi oraz z wykazem NGO współpracującymi z samorządem lokalnym przyjęto (49 organizacji – Załącznik nr 1) współczynnik aktywności na poziomie 50%. W praktyce oznacza to, że połowa organizacji zarejesrtowanych nie prowadzi aktywnej działalności, została ona zakończona, jednak nie została wyrejestrowana z KRS.

W kontekście powyższych rozważań powstał przedmiotowy raport „Organizacje pozarządowe w Starachowicach”, który opracowany został w ramach realizacji projektu „Starachowice OD nowa” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej z Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014 – 2020. Głównym założeniem raportu jest charakterystyka lokalnych organizacji pozarządowych z uwzględnieniem ich aktywnej działalności, potencjału rozwojowego, barier związanych z działalnością oraz potrzebami rozwojowymi. Dodatkowo w badaniach zwrócono uwagę na współpracę organizacji pozarządowych z lokalnym samorządem w celu wypracowania ścieżek rozwojowych do dalszej eksploracji i progresji zarówno samych organizacji, jak i ich działalności w kontekście minimalizowania zdiagnozowanych problemów społecznych w Gminie Starachowice.

2. Założenia metodologiczne

Głównym celem przeprowadzonych badań jest zgromadzenie informacji na temat szeroko pojmowanej działalności starachowickich organizacji pozarządowych.

Przedmiotem badania jest środowisko organizacji pozarządowych w mieście Starachowice.

Docelowo starano się uzyskać odpowiedzi na 5 najważniejszych pytań:

- 1) Jaki jest zakres działalności organizacji? Czy obejmuje zasięgiem wyłącznie miasto czy szerszy obszar?
- 2) Jakie źródła finansowania posiadają organizacje działające w mieście? Czy aplikują o środki zewnętrzne, a jeśli nie to jakie są tego przyczyny?
- 3) Jak ukształtowała się współpraca organizacji z innymi podmiotami, przedsiębiorstwami oraz samorządem lokalnym?
- 4) Jak wygląda struktura zatrudnienia w starachowickich organizacjach pozarządowych? W jakim stopniu odzwierciedla ona strukturę zatrudnienia podmiotów trzeciego sektora w Starachowicach oraz czy w zadania statutowe są włączani wolontariusze?
- 5) Jakie problemy związane z bieżącym funkcjonowaniem napotykają organizacje?

W przeprowadzonych badaniach społecznych posłużono się następującymi technikami badawczymi:

- a) Indywidualne wywiady pogłębione – to technika, która pozwala uzyskać dane o charakterze jakościowym. Polega na przeprowadzeniu indywidualnej rozmowy moderatora z respondentem. Dialog prowadzony jest na podstawie scenariusza wywiadu pogłębionego, który zawiera kluczowe zagadnienia i pytania, na jakie moderator stara się uzyskać odpowiedzi. W indywidualnych wywiadach pogłębionych uczestniczyło 10 organizacji z trzeciego sektora w Starachowicach. Badania zostały przeprowadzone w okresie czerwiec – lipiec 2018 r.
- b) Badania sondażowe – zostały przeprowadzone za pomocą ankiety elektronicznej. W ankiecie poruszone zostały zagadnienia i pytania dotyczące działalności organizacji, zatrudniania pracowników, określenia rodzaju i stopnia współpracy z innymi podmiotami oraz wskazanie barier i potencjału rozwojowego. W badaniu sondażowym wzięło udział 34 respondentów. Badania prowadzono w okresie czerwiec – lipiec 2018 r.
- c) Spotkania focusowe – to technika oparta na swobodnej dyskusji grupy respondentów

z moderatorem na podstawie przygotowanego scenariusza. Wywiad grupowy (focus) ma na celu zebranie różnych informacji i wiadomości, które dają obraz szerszego spojrzenia na poruszana tematykę spotkania. Moderator często odbiega od planu scenariusza, zadając dodatkowe pytania, aby jak najskuteczniej uzyskać pożądane wiadomości. Dodatkowo pozytywnym efektem spotkań grupowych jest nawiązanie współpracy pomiędzy samymi respondentami i wymiana doświadczeń oraz nawiązanie kontaktów. Często okazuje się, że taka forma jest najlepszą z metod nawiązania kontaktów społecznych i organizacyjnych, które w przyszłości skutkują podejmowaniem wspólnych przedsięwzięć. Podczas przeprowadzania badań odbyły się 2 spotkania focusowe z przedstawicielami organizacji pozarządowych, w których uczestniczyło 8 osób. Badania przeprowadzono w czerwcu 2018 r.

- d) Analiza desk research – to technika, która pozwala uzyskać dane o charakterze ilościowym. Polega na przeanalizowaniu danych w dostępnych publikacjach, raportach, biuletynach, bazach danych na stronach internetowych itp. Jest to analiza danych wtórnych, które dotyczą danych opinii w wybrany temat lub zagadnienie, a także odzwierciedlają analizowane zjawisko i problem badawczy. Analiza danych statystycznych pozwala na ukazanie pewnej tendencji oraz przedstawienie badanego zjawiska na różnych płaszczyznach (np. gmina, powiat, województwo, kraj). Analizę desk research przeprowadzono w okresie czerwca 2018 r.

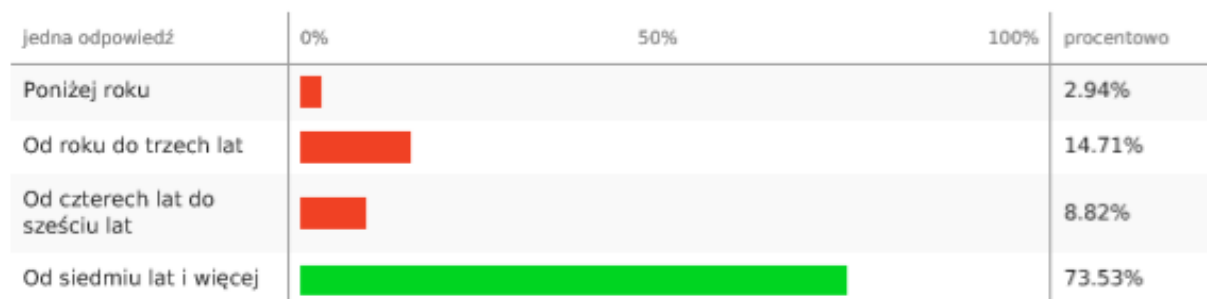
3. Charakterystyka organizacji pozarządowych w Starachowicach

Wspomniana we wstępie liczba 115 organizacji pozarządowych (NGO – non governmental organisations) w Gminie Starachowice jest odzwierciedleniem analizy desk research. Jednakże wiele z organizacji III sektora w mieście i gminie nie prowadzi aktywnej działalności. Przeprowadzone badania potwierdzają, że w samym mieście aktywnie działających podmiotów z tej grupy jest ponad 50%. Są to w głównej mierze stowarzyszenia. Okazuje się, że większość NGO w mieście posiada długą tradycję funkcjonowania. Zazwyczaj czas ten wynosi ponad 10 lat działalności (np. Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Kielecka Hufiec Starachowice). Funkcjonują również młode organizacje, które stosunkowo niedawno rozpoczęły swoją działalność w Starachowicach (np. Fundacja „Nasze Zdrowie”), których działania są widoczne i niewątpliwie potrzebne w społeczeństwie. Badania sondażowe potwierdzają długotrwałość funkcjonowania III sektora w mieście. Ponad

70% respondentów określiła ten czas na dłuższy niż 7 lat.

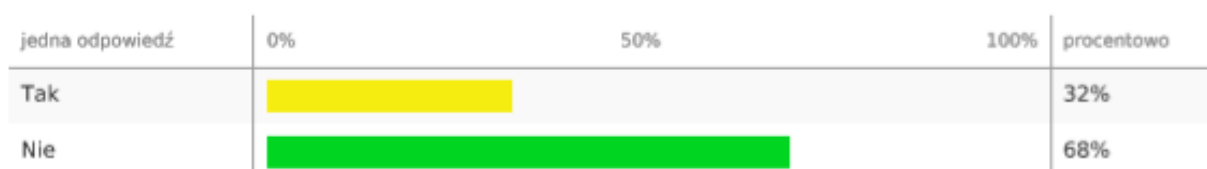
Wykres 1 Okres funkcjonowania organizacji pozarządowej w Starachowicach

Źródło: Opracowanie własne, N=34

Większość organizacji nie działa we wspólnej sieci NGO. Oznacza to, że prowadzą indywidualną działalność, nie stanowią oddziałów terenowych, filii lub innych mniejszych jednostek dużych organizacji działających na terenie np. kraju. W ramach sieci organizacji na terenie Starachowic działalność prowadzą m.in. Katolickie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych Diecezji Radomskiej - Oddział Starachowice, Polski Czerwony Krzyż, Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Kielecka Hufiec Starachowice, czy też Uniwersytet Trzeciego Wieku i Kościół Armii Zbawienia w RP Korpus w Starachowicach.

Wykres 2 Członkostwo w sieci organizacji pozarządowych

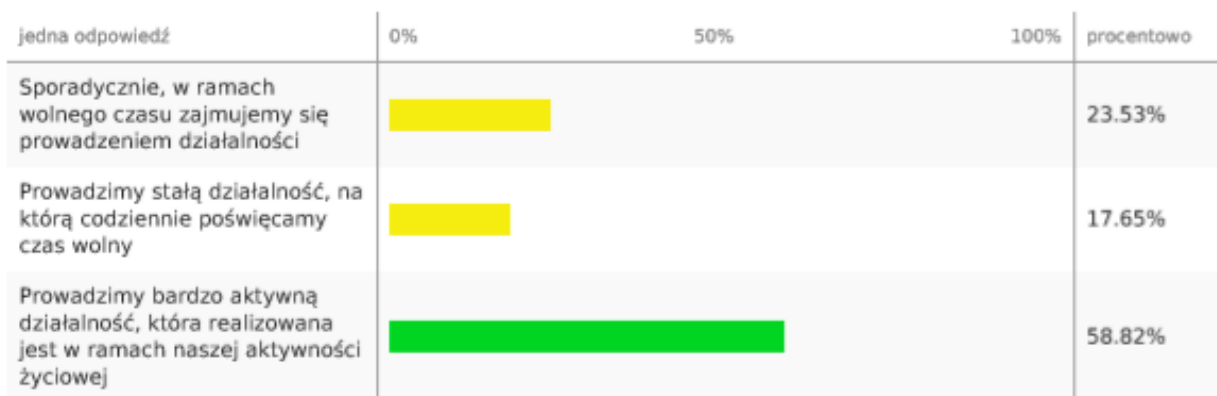
Źródło: Opracowanie własne, N=34

W ramach prowadzonej działalności NGO w mieście nie prowadzą odrębnej działalności gospodarczej. Aż 94% ankietowanych wykazało, że nie prowadzi żadnej działalności odpłatnej, co oznacza że działania przez nich podejmowana są realizowane non profit, bez nastawienia na zysk. Zaledwie 6 % badanych potwierdziło, iż taka działalność jest przez nich prowadzona, jednakże z różnym skutkiem. Najczęściej taki zapis widnieje w statutach organizacji, że mogą działalność odpłatną świadczyć w ramach swojej działalności, lecz w większości przypadków nie jest ona de facto realizowana.

Warto podkreślić fakt, że funkcjonujące organizacje pozarządowe w Starachowicach to podmioty prowadzone przez ludzi bezpośrednio związanych z podejmowanymi działaniami statutowymi (członkowie rodzin, znajomi, przyjaciele). Są to społecznicy, którzy podejmują różne formy aktywności w swoich organizacjach, często kosztem własnego wolnego czasu. Przeprowadzone wywiady i badania sondażowe potwierdzają fakt, że w NGO pracują ludzie z pasją, oddaniem, kompetentni, – którzy wierzą w sens swoich działań i widzą ich namacalne rezultaty. To daje im największą satysfakcję i chęć realizacji innych przedsięwzięć. W badaniach poproszono respondentów o wskazanie czasu, jaki poświęcają na pracę we własnej organizacji. Okazuje się, że prawie 80% badanych oddaje się swojej pracy wolontarystycznej bardzo aktywnie. Aż 58,82 % ankietowanych wskazuje, iż prowadzi bardzo aktywną działalność w ramach codziennej aktywności życiowej. 18% świadczy stałą, regularną pracę na rzecz własnej działalności (poświęcając na to swój czas wolny). Wielu członków organizacji (23,53%) oświadcza, że sporadycznie pracuje na rzecz organizacji.

Wykres 3 Ilość poświęconego czasu na aktywność w organizacji pozarządowej

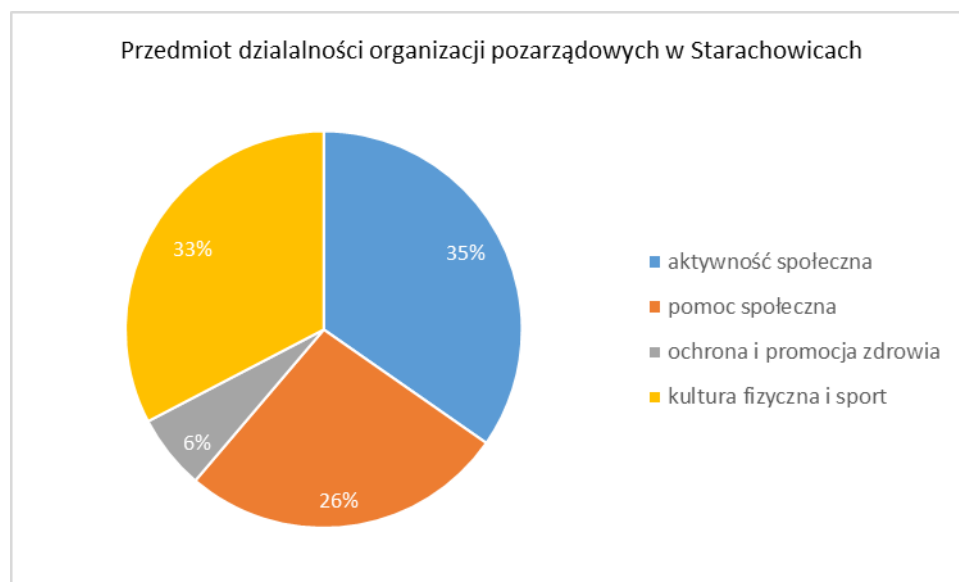
Źródło: Opracowanie własne

Do wiodących dziedzin działalności organizacji pozarządowych w mieście należą podmioty prowadzące działania w zakresie kultury fizycznej i sportu (np. Klub Sportowy Sportów Siłowych i Kulturytyki WIKING, Starachowicki Klub Pływacki Barakuda, SKS Star 1926), pomocy społecznej (np. Kościół Armii Zbawienia, Klub Abstynenta Nadzieja, – Fundacja Nasze Zdrowie) oraz aktywności społecznej (UTW, Fundacja Aktywizacji Społecznej KANON oraz Fundacja Aktywizacji Społecznej EVEREST, Stowarzyszenie Nauczycieli „Zdrowa Szkoła”). Najmniejszy odsetek organizacji działa w zakresie ochrony i promocji zdrowia (np. Stowarzyszenie Psychoprofilaktyki Spójrz Inaczej). Wykaz najbardziej

aktywnych organizacji pozarządowych znajduje się w załączniku nr 1 do niniejszego raportu. Na podstawie tego wykazu określono charakter działalności III sektora w Starachowicach, co przedstawia poniżej wykres.

Wykres 4 Przedmiot działalności organizacji pozarządowych w Starachowicach

Źródło: Opracowanie własne

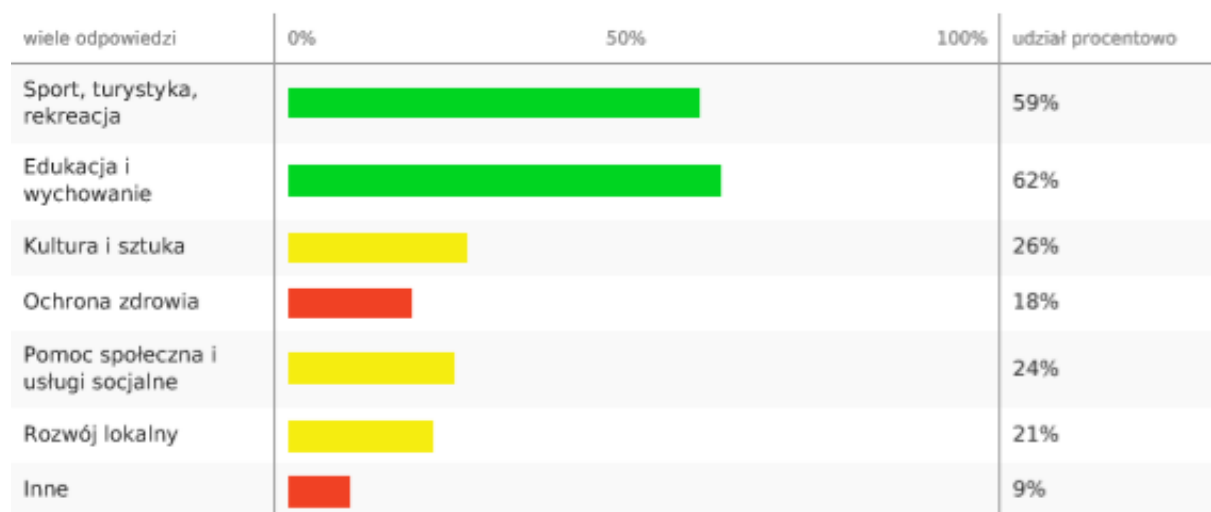
Wśród III sektora w Starachowicach wyodrębniono jednostki, które swoją działalność ukierunkowują w określonej specyfice. W niektórych przypadkach bardzo trudno różnorodną działalność i oferowane „usługi” zakwalifikować do jednej konkretnej kategorii. Jednakże na potrzeby badań ilościowych dokonano próby takiej klasyfikacji. Po analizie charakteru działalności NGO wyodrębniono 4 podstawowe przedmioty ich działalności. Należą do nich: aktywność społeczna, pomoc społeczna, kultura fizyczna i sport oraz ochrona i promocja zdrowia. Jak wynika z powyższego wykresu organizacje pozarządowe skupiają swoją działalność głównie w świadczeniu wsparcia w kulturze fizycznej i sporcie oraz aktywności społecznej. Na drugim miejscu znajduje się pomoc społeczna, a tylko w nielicznych przypadkach działalność III sektora jest ukierunkowana na ochronę i promocję zdrowia.

Na podstawie przeprowadzonych badań wśród grupy respondentów możliwe jest wskazanie bardziej szczegółowych głównych dziedzin prowadzonych przez nich przedsięwzięć. Jak deklarują sami respondenci najwięcej działań skupia się wokół sportu, turystyki i rekreacji (59%) oraz edukacji i wychowania (62%). Niższy wskaźnik wykazuje kultura i sztuka (26%),

pomoc społeczna i usługi socjalne (24%) oraz rozwój lokalny (21%).

Wykres 5 Główne dziedziny działalności organizacji pozarządowych

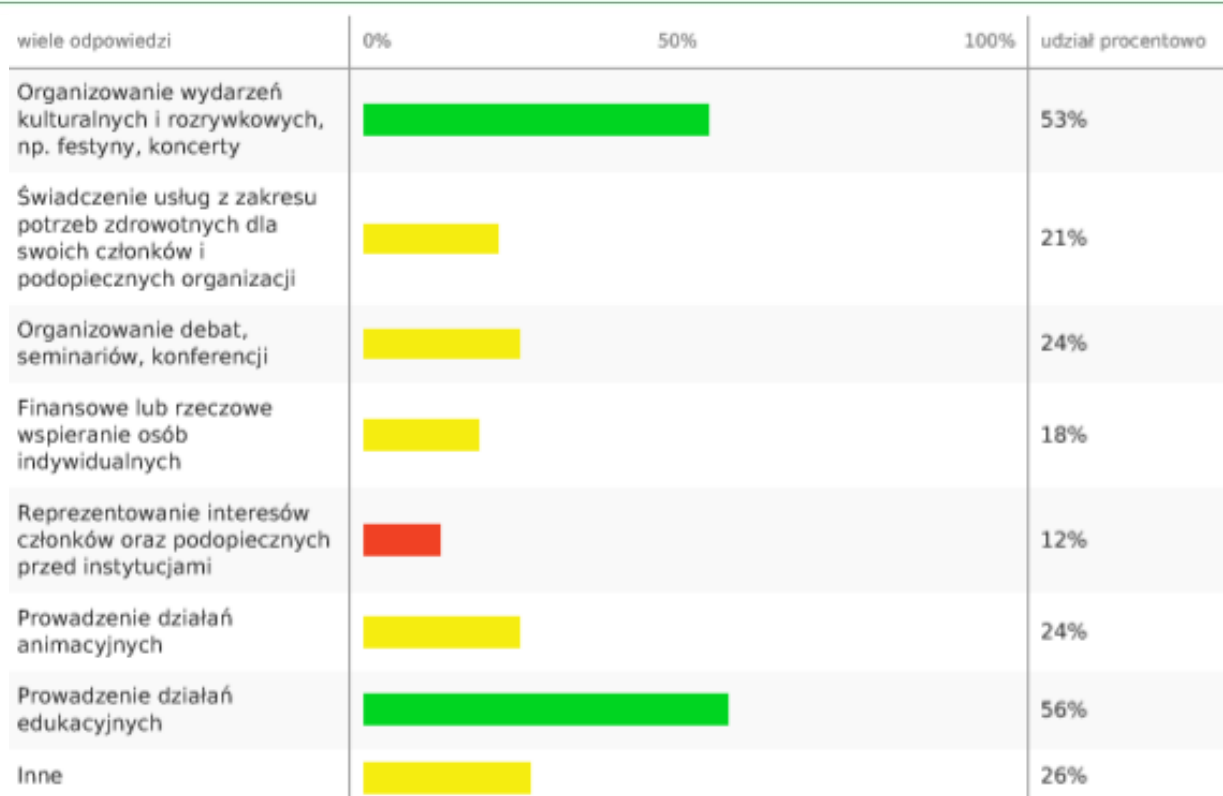
Źródło: Opracowanie własne

Niewielka ilość podmiotów III sektora prowadzi działania na rzecz ochrony zdrowia (18%). Wśród innych odpowiedzi padały: „organizowanie i wspieranie działań oraz pomocy podopiecznym w zakresie rehabilitacji i adaptacji społecznej”, „historia lokalna” oraz „bezpieczeństwo”. Z kolei wśród form działalności respondenci wymienili głównie: organizowanie wydarzeń kulturalnych i rozrywkowych (53%), a także prowadzenie działań edukacyjnych (56%). Inne formy aktywności starachowickich NGO to: prowadzenie działań animacyjnych (24%), organizowanie debat, seminariów, konferencji (24%), świadczenie usług w zakresie potrzeb zdrowotnych (21%) oraz finansowe lub rzeczowe wspieranie osób indywidualnych (18%). Duży odsetek stanowiły inne formy, do których można zaliczyć: organizowanie zawodów sportowych, rehabilitacja społeczna i ruchowa, organizowanie wycieczek, wyjazdów do teatru i innych instytucji kultury, a także organizowanie konkursów wiedzy o mieście i powiecie, zbiórka publiczna na rzecz odnowienia zabytkowych nagrobków, wyścigi rowerkowe dla dzieci, wydawanie publikacji o mieście itp.

Wykres 6 Formy działalności organizacji pozarządowych w Starachowicach

Projekt „Starachowice OD nowa” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014 – 2020

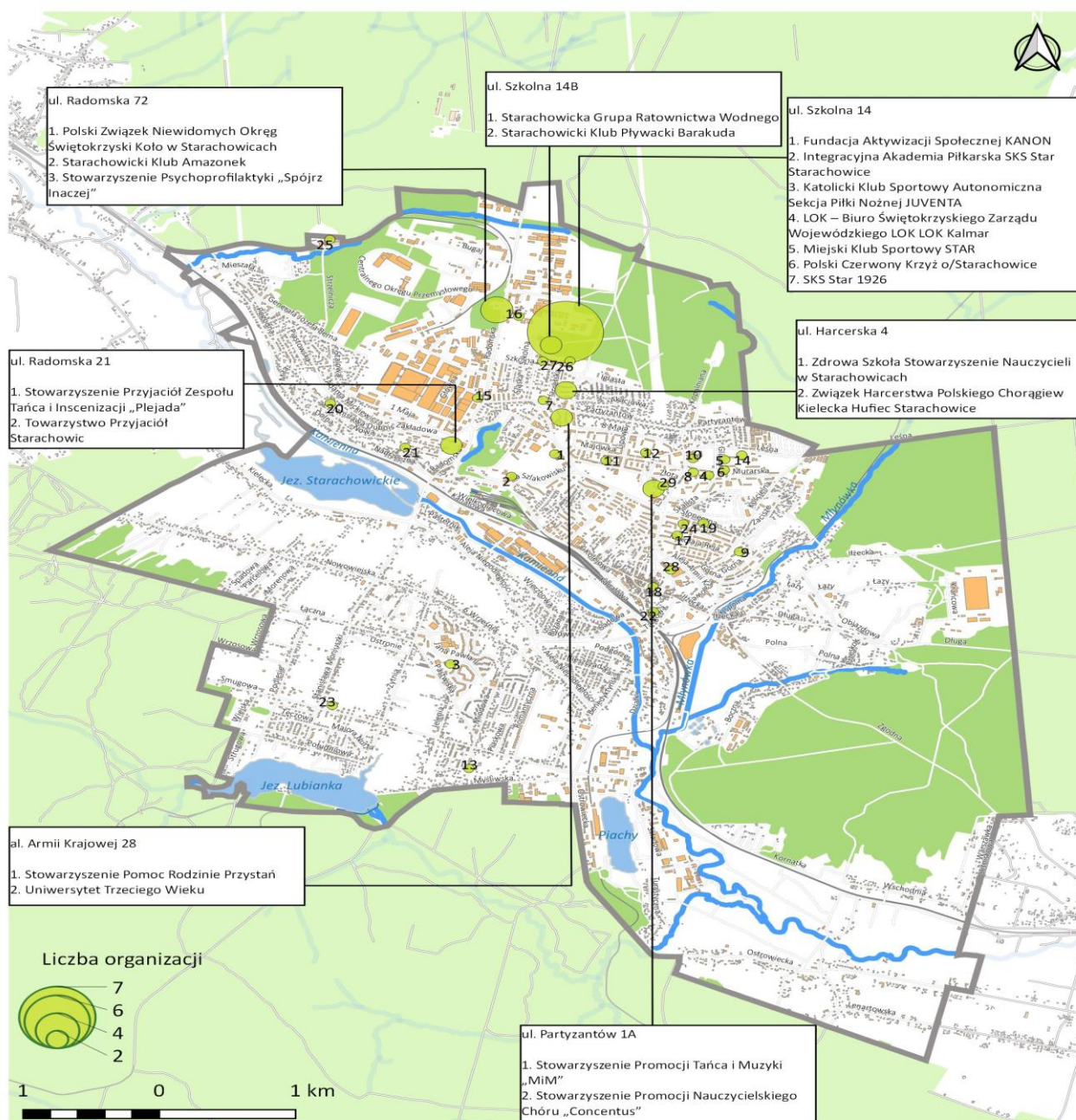
Źródło: Opracowanie własne

Najwięcej NGO jest zarejestrowana i prowadzi swoją działalność na terenie miasta. Swoim zasięgiem oddziaływania sięgają głównie gminy/powiatu (tak deklaruje 56% respondentów w badaniach sondażowych). Zatem 50% organizacji działa głównie na terenie miasta, obszar województwa obejmuje 32% organizacji, natomiast 29% respondentów zadeklarowało prowadzenie swoich działań na terenie całego kraju. W przeważającej mierze są to organizacje przynależne do sieci NGO w Polsce. Na poniższej mapie zaprezentowano graficzne rozmieszczenie III sektora w Starachowicach.

Projekt „Starachowice OD nowa” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014 – 2020

Mapa 2 Wykaz organizacji pozarządowych w Starachowicach

Dokonując charakterystyki działalności NGO, oprócz wiodących działań wymienionych powyżej, trudno jest w ogólny sposób przedstawić czym poszczególne podmioty się zajmują. Zarówno pomoc społeczna, jak i aktywność społeczna są pojęciami bardzo szerokimi, w skład których wchodzi wiele elementów i zadań. Warto jednak nadmienić, że w ramach aktywności społecznej jest prowadzona aktywność muzyczna (np. chóry, zespoły), plastyczna (np. sztuka, obrazy, konkursy plastyczne), czy sportowa (np. zajęcia sportowe organizowane w ramach UTW). Z kolei w ramach pomocy społecznej oprócz wiodącej i bieżącej pomocy osobom potrzebujących (np. rehabilitacja, wsparcie psychologów, zakup specjalistycznego sprzętu medycznego itp.) są prowadzone kampanie informacyjne w zakresie ogólnie pojmowanej profilaktyki (np. kampanie prozdrowotne) oraz popularyzowania wiedzy na temat potrzeb osób niepełnosprawnych, autystycznych, chorych psychicznie (np. konferencje, spotkania w szkołach, akcje profilaktyczne). Takie działania są podejmowane przez wiele organizacji w Starachowicach i niekiedy stają się „impresami” cyklicznymi (np. Światowy Dzień Autyzmu – organizowany przez Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Autyzmem i Zaburzeniami Pokrewnymi „Otwórzmy Świat”). Posiadają pozytywny oddźwięk w społeczeństwie lokalnym, a co najważniejsze zwracają uwagę mieszkańców na potrzeby osób chorych, a także dążą do przełamywania stereotypów myślowych na temat osób chorych, niepełnosprawnych, posiadających zaburzenia psychiczne.

Warto w tym miejscu przedstawić pokrótce działalność niektórych organizacji, które w realny i rzeczywisty sposób realizują swoje zadania statutowe, a co najważniejsze są rozpoznawalne i widoczne w mieście.

Aktywność społeczna

- 1) Uniwersytet Trzeciego Wieku w Starachowicach – działa od 10 lat, prowadzi 23 sekcje (grupy) w zakresie różnej aktywności społecznej (nauka języków obcych, sport, joga, sekcja artystyczna, muzyczna, edukacja obywatelska itp.). UTW zrzesza 257 członków czynnych, którzy chętnie uczestniczą w codziennych zajęciach, jak również wycieczkach, wyjazdach integracyjnych itp. Stowarzyszenie organizuje szereg imprez kulturalnych: koncerty, zawody sportowe, kabarety itp. Posiada dobrze rozwinięte kontakty z innymi podmiotami. Prowadzi sekcje wolontariatu, współpracując z dziećmi i młodzieżą. Swoją działalność finansuje ze składek członkowskich oraz z aplikowania o środki zewnętrzne. Na specjalne akcje kulturalne pozyskuje również

środki od prywatnych sponsorów (np. Odlewnie). UTW działa bardzo aktywnie w mieście, a ich działalność jest odpowiedzią na potrzeby w głównej mierze starszego społeczeństwa Starachowic.

Fotografia 1 UTW w Starachowicach

Źródło: Fotografia własna

- 2) Stowarzyszenie LOKALNI.PL – działa od 3 lat w zakresie rozwijania i propagowania inicjatyw na rzecz społeczeństwa obywatelskiego. Organizacja skupia młodych, kreatywnych i ambitnych ludzi, których pasją jest aktywność społeczna i rozwijanie wiedzy na temat szeroko pojmowanej sztuki, kultury i wiedzy. Stowarzyszenie prowadzi działalność na rzecz dzieci i młodzieży. Organizuje festiwale, konkursy plastyczne, konkursy wiedzy, warsztaty dla młodzieży. Głównym celem ich działalności jest odkrywanie i łączenie potencjału drzemiącego w ludziach, wyzwianie ich twórczej energii.
- 3) Stowarzyszenie JES - Jakość Energia Starachowice - organizacja od 2012 r, prowadzi szereg działań na rzecz aktywności społecznej. Zrzesza 32 osoby, które w większości angażują się na co dzień w działalność organizacji (ok. 20 osób). Stowarzyszenie organizuje pikniki i biegi charytatywne, spotkania profilaktyczne, kino plenerowe,

prowdzi działalność sportową. Ich celem jest „wyjście do ludzi”. Organizują swoje plenerowe warsztaty i imprezy w miejscach, w których nie organizowano do tej pory żadnych działań w mieście (np. osiedla). Celem ich działalności jest pobudzenie wszelkiej działalności każdego mieszkańca, niesienie pomocy innym, wspieranie wolontariatu. Stowarzyszenie aktywnie pozyskuje środki na własne zadania z różnych źródeł, realizuje szereg ciekawych projektów. Jest to jedna z organizacji bardzo aktywnych w Starachowicach, które współpracuje z innymi NGO oraz z samorządem lokalnym.

- 4) Stowarzyszenie Przyjaciół Big Bandu "Juniors Band - Starachowice" - swoją działalność organizacja rozpoczęła w 2002 r. i prowadzi ją 15 osób, do których należą rodzice oraz przyjaciele zespołu. Orkiestra zrzesza młodzież gimnazjalną, ponadgimnazjalną oraz absolwentów szkół średnich. Oprócz co tygodniowych spotkań zespołu, stowarzyszenie realizuje również szereg zajęć i warsztatów profilaktycznych (poprzez sztukę) w formie zajęć pozalekcyjnych. Organizowało również w poprzednich latach obozy muzyczno-integracyjne dla młodzieży. Obecnie na zajęcia muzyczne uczęszcza 8 nowych osób, które rozpoczynają przygodę muzyczną i sceniczną. Organizacja w poprzednich latach aktywniej koncertowała w Polsce, obecnie ze względów finansowych swoją działalność ograniczyła do lokalnego świadczenia usług. Bardzo hucznie obchodziła jubileusz 25-lecia istnienia orkiestry, do obchodów których włączyli się sponsorzy, mieszkańcy i szkoły. Stale współpracuje z innymi podmiotami w celu zabezpieczenia oprawy muzycznej (np. obchody 11 listopada czy 3 maja). W codziennej działalności współpracuje z ośrodkiem kultury w kwestii wyszukiwania talentów muzycznych i ukierunkowania ich działalności muzycznej. Do największych sukcesów organizacji należy działalność muzyczna Kamila Urbańskiego – wieloletniego ucznia "Juniors Band - Starachowice".
- 5) Stowarzyszenie Promocji Nauczycielskiego Chóru "Concentus" – prowadzi działalność od 30 lat, obecnie zrzesza 20 osób aktywnych, najczęściej nauczycieli lub byłych nauczycieli (osoby w wieku 40 – 50+). Do głównych zadań stowarzyszenia należą: występy, jubileusze, koncertowanie. Biorą aktywny udział w różnego rodzaju akcjach społecznych, przeglądach muzyki chóralnej, występują okolicznościowo. Oprócz wspólnych pasji do muzyki organizują również inne spotkania kulturalne,

wycieczki krajoznawcze, spływy kajakarskie. Chór koncertował na całym świecie, posiada bogatą tradycję i doświadczenie. Swoją działalność finansują ze składek członkowskich oraz środków od prywatnych sponsorów. Wieloletnia działalność pozwoliła nawiązać szerokie kontakty na całym świecie.

- 6) **Stowarzyszenie Spółdzielców i Wspólnot Mieszkaniowych "Nasze Miasto"** – stowarzyszenie powstało w 2011 roku i było odpowiedzią na potrzeby mieszkańców i wspólnot mieszkaniowych w zakresie prawa administracyjnego. Organizacja działa na rzecz mieszkańców wspólnot, reprezentuje ich interesy, dąży do prowadzenia wspólnej polityki we wszystkich sprawach istotnych dla mieszkańców Starachowic. Obecnie organizacja zrzesza 28 członków, z tego zaledwie 6 osób jest aktywnych na co dzień. W latach wcześniejszych organizacja wydawała kwartalnik, który był dostarczany do skrzynek pocztowych mieszkańców. Celem organizacji jest stworzenie mechanizmów współpracy z samorządem lokalnym oraz innymi podmiotami (prowadzenie dialogu, wymiana doświadczeń, wskazywanie na potencjał rozwojowy osiedli oraz wskazywanie potrzeb mieszkańców). Prężnie działająca organizacja w ostatnich dwóch latach ograniczyła swoją działalność ze względów politycznych. W skład organizacji wchodzi mieszkańcy osiedli oraz przedstawiciele wspólnot mieszkaniowych.

Pomoc społeczna

- 1) Stowarzyszenie Bezpieczny Powiat Starachowicki – działa od 11 lat, zrzesza 38 osób, z których 20 jest stale aktywnych. Zapewnia bezpieczeństwo i porządek publiczny, oferuje pomoc ofiarom wypadków drogowych, prowadzi szereg działań profilaktycznych, organizuje zbiórki żywności i wiele innych działań okazjonalnych. Cyklicznie korzysta z dotacji i pozyskiwania środków zewnętrznych. Posiada szeroko rozwinięte kontakty i współpracuje z wieloma podmiotami, instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi (m.in. „Zdrowa Szkoła”, „Przystań”). Swoją działalność prowadzi na terenie gminy, powiatu, województwa.
- 2) Klub Abstynenta "Nadzieja" – prowadzi swoją działalność od 28 lat, oferuje usługi w postaci wsparcia osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, hazardu. Wspiera

poprzez pomoc psychologiczną, grupy wsparcia. Oferuje pomoc dla całych rodzin osób uzależnionych. Prowadzi wiele warsztatów dla różnych grup społecznych, organizuje imprezy plenerowe oraz akcje dla dzieci. Na co dzień współpracuje z organizacjami działającymi na rzecz osób uzależnionych, doświadczających przemocy, wsparcia członków rodzin. Swoją działalność finansuje głównie z pozyskiwanych środków zewnętrznych.

- 3) Kościół Armii Zbawienia w RP Korpus w Starachowicach – prowadzi szeroko zakrojoną działalność w zakresie świadczenia pomocy społecznej dla najuboższych. Organizuje zbiórki żywności, pomoc materialną dla mieszkańców. Od 10 lat prowadzi „Słoneczny Klub Armii Zbawienia dla Dzieci i Młodzieży”, w ramach którego organizuje turnusy wakacyjne, wyjazdy integracyjne, zabawy plenerowe, prowadzi świetlicę środowiskową i oferuje pomoc dla dzieci w codziennym funkcjonowaniu. Realizuje wiele projektów, które są finansowane z różnych źródeł. Jednak w swojej działalności organizacja odczuwa brak wsparcia i współpracy z innymi podmiotami.

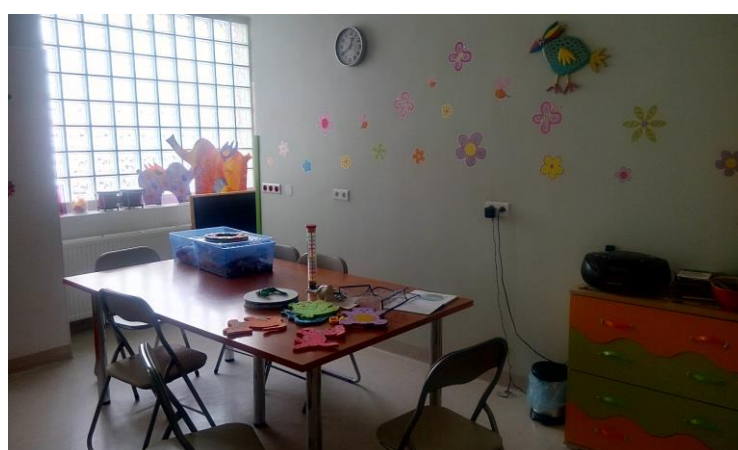
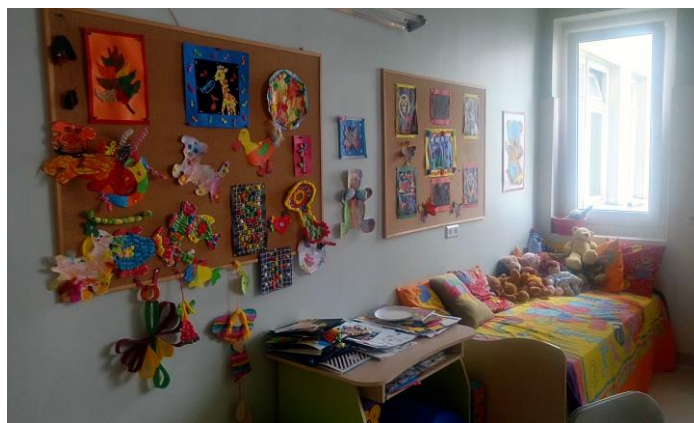
Ochrona i promocja zdrowia

- 1) Stowarzyszenie Nauczycieli „Zdrowa Szkoła” – swoją działalność prowadzi od 1993 r. w zakresie upowszechniania i propagowania zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży. Zajmuje się profilaktyką i edukacją w zakresie uzależnień oraz AIDS. Organizuje szereg szkoleń psychoedukacyjnych dla nauczycieli i rodziców, a dla dzieci wiele spotkań i warsztatów w zakresie współżycia w społeczeństwie demokratycznym. Do stowarzyszenia przynależą nauczyciele, którzy doskonale znają potrzeby dzieci, ich problemy oraz środowisko w którym żyją. Dlatego działania prowadzone są z myślą o wsparciu przede wszystkim najmłodszych obywateli miasta.
- 2) Fundacja „Nasze Zdrowie” – aktywnie działająca organizacja od 8 lat na rzecz osób niepełnosprawnych. W swojej działalności oprócz pomocy rehabilitacyjnej wspiera i promuje artystyczne talenty. Poprzez różnorodne formy aktywności (wyjazdy, pikniki, ogniska, imprezy plenerowe, zajęcia teatralne itp.) wspiera dzieci i młodzież w codziennym odnajdowaniu radości i zwiększaniu poczucia własnej wartości. Swoją działalność finansuje ze środków zewnętrznych, darowizn, sponsorów itp. Ich działania posiadają bardzo pozytywny wydźwięk w społeczeństwie.

Projekt „Starachowice OD nowa” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014 – 2020

Fotografia 2 Siedziba organizacji „Nasze Zdrowie”

Źródło: Fotografie własne

Kultura fizyczna i sport

- 1) Katolicki Klub Szachowy „Gambit” - klub powstał w 2007 r. jego głównym celem jest wychowywanie dzieci i młodzieży przez grę w szachy. Organizacja prowadzi działalność poprzez różne formy, do których można zaliczyć: prowadzenie zajęć szachowych z dziećmi i młodzieżą, organizowanie imprez sportowych, udział w zawodach na terenie Polski, a także popularyzowanie gry w szachy na terenie powiatu starachowickiego. Klub organizuje okolicznościowe turnieje szachowe, rozwija przez to zainteresowania dzieci i młodzieży oraz ukazuje, że gry „planszowe” to również forma sportu i spędzania mile czasu. Swoją działalność finansuje z różnych źródeł (sponsorzy, konkursy ofert). W 2018 r. organizacja pozyskała ponad 100 tys. zł. na swoją działalność z Programu FIO 2018.
- 2) Starachowicki Klub Pływacki "Barakuda" – prowadzi działalność w zakresie kultury fizycznej i sportu od roku 2001. Obok dwóch pozostałych organizacji i klubów prowadzących działalność w zakresie nauki pływania i pływania wyczynowo-sportowego Klub należy do jednych z najlepszych w Polsce. Zrzesza ok. 70 zawodników z licencją oraz ok. 40 osób regularnie korzystających z nauki pływania. Świadczy swoje usługi głównie dla dzieci i młodzieży w wieku od 5 do 17 lat. Prowadzi łącznie 6 grup ćwiczebnych, które biorą aktywny udział w zawodach ogólnopolskich i europejskich. Aktywność organizacji przejawia się w organizowaniu 2-3 wyjazdów w miesiącu, brania udziału w Mistrzostwach Polski. Do największych sukcesów Klubu należą: II miejsce w Ogólnopolskich Drużynowych Mistrzostwach Młodzików oraz medal z Mistrzostw Polski w kategorii juniorów. Organizacja bardzo aktywnie jest wspierana przez samorząd lokalny, na co dzień współpracuje również z miejską szkołą nauki pływania.
- 3) Klub Sportowy Sportów Siłowych i Kulturystyki "Wiking" – prowadzi swoją działalność od ok. 25 lat, kształci w różnych dyscyplinach sportowych, od 12 lat trenuje również młodzież. Prowadzi różne sekcje sportowe, zapewnia rozwój sportowy dzieci, młodzieży i starszych. Organizuje szereg turniejów, zawodów sportowych. W zakresie rozwoju sportu i rekreacji współpracuje z wieloma organizacjami, samorządem lokalnym, nauczycielami, podmiotami prywatnymi oraz z innymi klubami na terenie miasta. Posiada bogatą tradycję w kształtowaniu postaw sportowych młodzieży, zapewnia im możliwość rozwoju i rozwijania zainteresowań

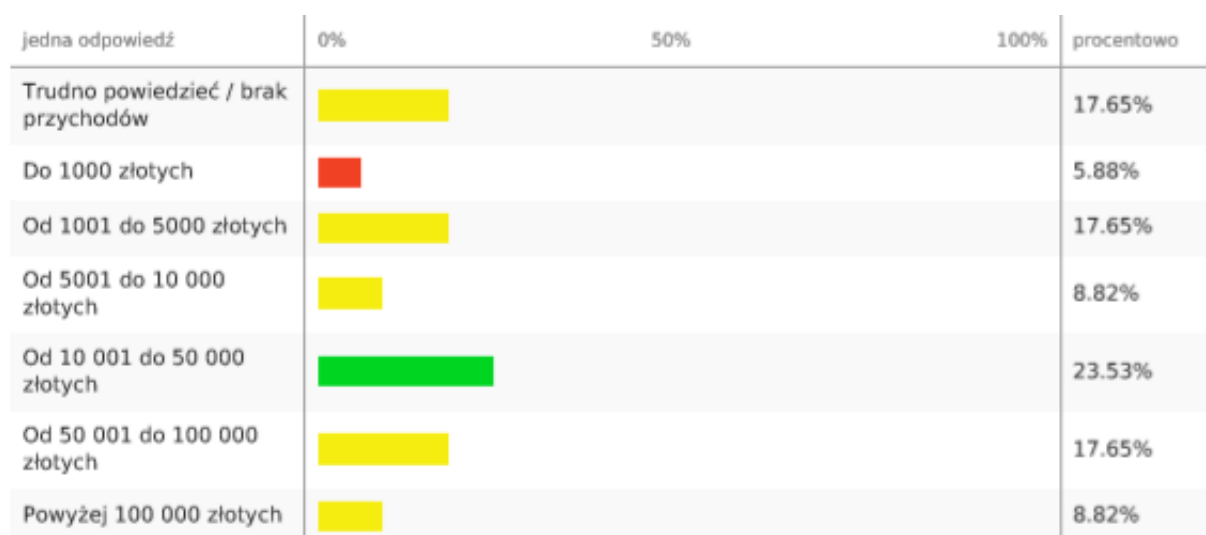

sportem.

4. Źródła finansowania i aplikowanie o środki

Działalność NGO w Starachowicach finansowana jest w głównej mierze ze środków własnych pozyskiwanych ze składek członkowskich oraz z różnych form dotacji lokalnych, darowizn, sponsoringu i pozyskiwania środków zewnętrznych/unijnych. Jak wskazują sami respondenci, najczęściej przychody ich organizacji nie przekraczają kilku tysięcy złotych. Wielką szansą na realizację zadań statutowych jest realizacja projektów Ministerialnych lub innych, na które udało się pozyskać środki. Poziom rocznych przychodów oraz źródła ich pozyskiwania przedstawiają dwa poniższe wykresy.

Wykres 7 Poziom przychodów organizacji pozarządowych w Starachowicach

Źródło: Opracowanie własne

Ponad 23,5% respondentów wskazało, że ich roczny przychód mieści się w granicy od 10 do 50 tys. Ponad 17% przebadanych organizacji posiada dochód nie przekraczający 5 tys. zł. Tyle samo organizacji (17,65%) osiąga dochód bardzo wysoki, który mieści się w granicach od 50 do 100 tys. złotych rocznie. Niewielka jest liczba podmiotów, które osiągają przychód większy niż 100 tys. (8,82%). Od 5 do 10 tys. złotych przychodu rocznego osiąga ponad 8% organizacji pozarządowych. Aż 17,65% organizacji nie potrafiła określić wysokości przychodów, który można utożsamiać z brakiem przychodów w ogóle. Jak wynika

z powyższych statystyk finansowanie działalności statutowej NGO w Starachowicach jest bardzo zróżnicowany. Przychody osiągane przez NGO wahają się w granicach od kilku do kilkuset tysięcy złotych rocznie. Uzależnione jest to od źródeł pozyskiwania środków finansowych. Poniższy wykres przedstawia źródła najczęstszych przychodów niniejszych podmiotów.

Wykres 8 Źródła przychodów organizacji pozarządowych

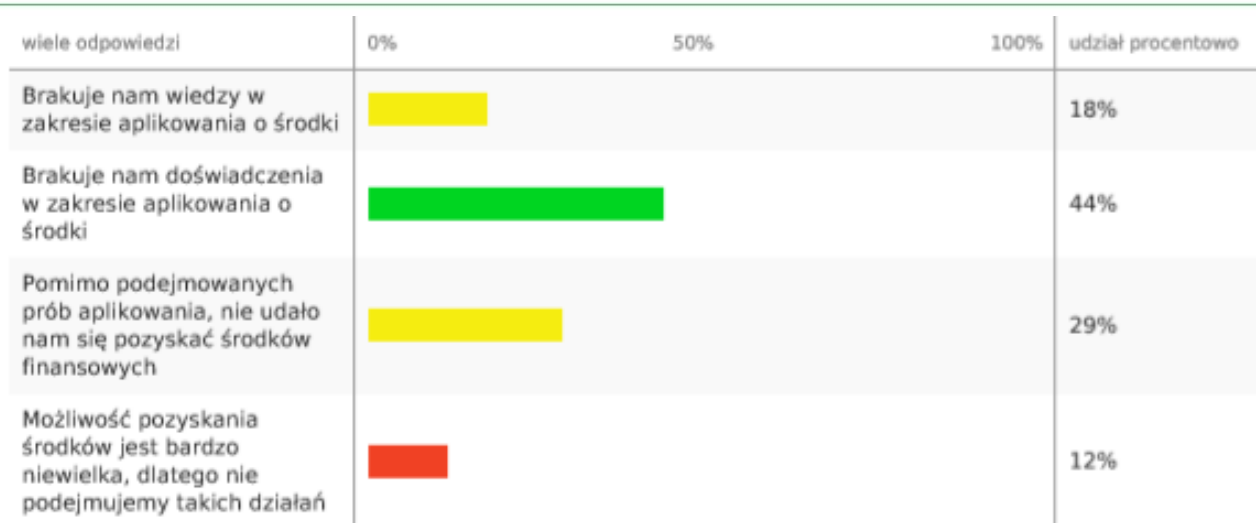
Źródło: Opracowanie własne

Jak wynika z powyższego wykresu do najczęstszych źródeł przychodów należą składki członkowskie osób należących do stowarzyszeń (aż 91%), a 74% respondentów w badaniach ankietowych wskazało, że otrzymuje dobrowolne darowizny od osób prywatnych i innych podmiotów gospodarki narodowej. Podobna wartość (71%) przychodów pochodzi z realizacji

działań zleconych ze środków publicznych samorządowych w formie ogłaszanych konkursów rocznych na realizację zadań statutowych przez NGO. Wśród innych częstych źródeł przychodów można wymienić: pozyskiwanie dotacji od prywatnych firm/instytucji (47%), pozyskiwanie środków finansowych w konkursach ministerialnych (32%), odpisy z podatku (29%), pozyskanie środków unijnych (15%) oraz środków centralnych np. w ramach PFRON (12%). Do innych form pozyskiwania przychodów respondenci wymienili: udział w konkursach, środki z kościoła, zbiórki publiczne i środki z nawiązek sądowych.

Wyniki przeprowadzonych badań potwierdzają, że wysokość przychodów organizacji pozarządowych uzależniona jest od ich aktywności społecznych oraz możliwości korzystania i aplikowania o środki zewnętrzne. Duża wartość rocznych przychodów pochodzi ze środków pozyskiwanych w ramach ogłaszanych konkursów przez Urząd Miejski, Powiat, Ministerstwa itp. Jak wykazują badania ilościowe, co potwierdzają badania jakościowe, z jednej strony mamy do czynienia z organizacjami bardzo aktywnymi, które poprzez codzienną działalność pozyskują finanse z różnych źródeł i ich przychód jest na wysokim poziomie. Z drugiej strony mamy organizacje działające mniej prężnie, które posiadają bariery do pozyskania środków zewnętrznych i wówczas ich przychody roczne są stosunkowo niższe. Wywiady pogłębione wskazują dwa główne źródła pozyskiwania środków na prowadzenie działalności, są to: składki członkowskie oraz realizacja zadań publicznych ogłaszanych przez Urząd Miejski w Starachowicach. Aż 94% przebadanych organizacji potwierdza, że każdego roku aplikuje o środki zewnętrzne na realizację swoich zadań. To stanowi gwarancje ich aktywnej działalności, organizowania wsparcia i pomocy oraz przeciwdziałania różnym patologiom społecznym. Zaledwie 6% organizacji nie pozyskuje żadnych środków zewnętrznych. Nie składa wniosków w ramach konkursów. Najczęściej do powodów, dla których nie aplikują o środki zewnętrzne wymieniają brak doświadczenia w tego rodzaju przedsięwzięciu. Pomimo tak dużego zainteresowania konkursami ogłaszanymi przez Urząd Miejski widoczna jest nadal potrzeba informowania NGO o takich możliwościach wsparcia, a co najważniejsze należy dopomóc organizacjom w wypełnianiu odpowiedniej dokumentacji.

Wykres 9 Powody nie aplikowania o środki zewnętrzne podawane przez organizacje pozarządowe w Starachowicach

Źródło: Opracowanie własne

Do innych obaw związanych z pozyskiwaniem środków zewnętrznych przez organizacje starachowickie należą: brak chęci i motywacji, gdyż wysiłek wniesiony w napisanie wniosku nie przyniósł pozytywnych rezultatów, nie udało się organizacjom pozyskać wsparcia. Aż 29% respondentów udzieliło takiej odpowiedzi. 18% badanych stwierdziło, że brakuje im wiedzy na temat aplikowania i wypełniania odpowiedniej dokumentacji, a 14% uznało, że mają niewielkie szanse na pozyskanie takich środków ze względu na dużą konkurencję i w związku z tym nie podejmują próby aplikacji.

Podsumowując rozważania dotyczące źródeł finansowania działalności organizacji pozarządowych w Starachowicach można wskazać, że najczęściej z innych form niż składki członkowskie organizacje sięgają po środki na realizację projektów różnego rodzaju. NGO w Starachowicach korzystają z takiej formy bardzo chętnie i często. W większości posiadają doświadczenie i wiedzę w aplikowaniu. Pozyskanie środków umożliwia im prowadzenie działalności statutowej, a często jest to jedyne większe źródło finansowania zaplanowanych przedsięwzięć. Realizacja projektów powoduje stabilizację finansową i daje większe możliwości rozwojowe. Organizacje najczęściej sięgają po mniejsze środki (konkursy Urzędu Miejskiego, powiatu), gdyż obligatoryjny zapis wniesienia wkładu własnego często jest barierą, z powodu której organizacje rezygnują z aplikowania ze środków ministerialnych. Wyższy wkład własny (finansowy) jaki należy zapewnić w projekcie jest niekiedy dużym obciążeniem dla NGO i z tego powodu nie korzystają z tych form wsparcia. Jak wskazują respondenci „czasami ich na to nie stać”, aby zapewnić wkład własny finansowy na

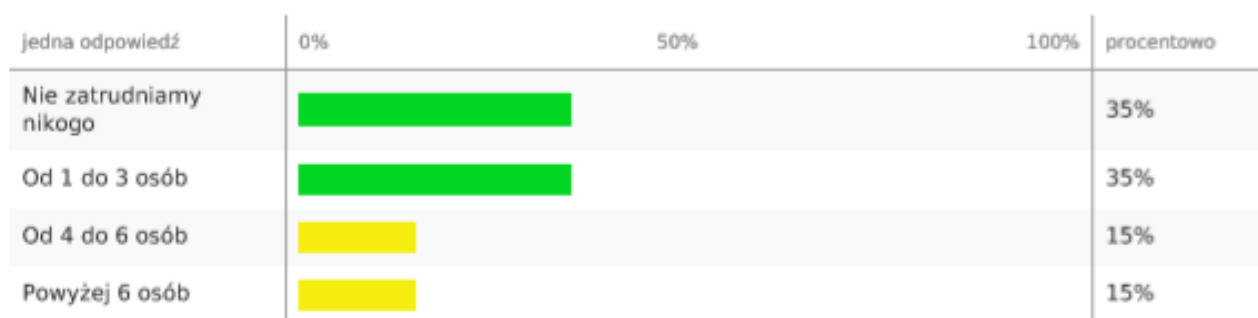

odpowiednim poziomie.

5. Pracownicy organizacji pozarządowych

Przeprowadzone badania wśród organizacji pozarządowych w Starachowicach potwierdzają ogólnopolską tendencję działalności NGO w Polsce. Zdecydowana większość NGO nie zatrudnia na stałe pracowników. Działalność NGO nie stanowi głównego źródła dochodów ludzi związanych z organizacjami. Współpracę w ramach działań statutowych NGO osoby zaangażowane w organizacje traktują jako hobby, ponieważ chcą i mogą świadczyć taką pomoc oraz widzą korzyści natury moralnej. Jak potwierdzają badania jedyną szansą na zatrudnienie w organizacji pracowników jest realizacja projektów finansowanych ze środków zewnętrznych, gdzie wymagane się zatrudnienie osób z odpowiednimi kwalifikacjami i doświadczeniem. Wówczas najczęściej osoby takie są zatrudniane na umowę cywilnoprawną, gdzie po zakończonym projekcie takie zatrudnienie ustaje. Jednak można wskazać kilka organizacji, które na stałe zatrudniają pracowników. Należy do nich m.in. Kościół Armii Zbawienia, UTW, czy też ZHP Chorągiew Kielecka Hufiec Starachowice. Jednak tych organizacji jest niewiele w mieście.

Wykres 10 Przeciętna ilość osób zatrudnianych w organizacja pozarządowych

Źródło: Opracowanie własne

Wśród przebadanych organizacji aż 35% respondentów wskazało, że nie zatrudnia żadnych pracowników. Osoby współpracujące z NGO to najczęściej osoby, które dobrowolnie chcą realizować działania na rzecz własnej organizacji. Poświęcają swój czas wolny, aby świadczyć pomoc dla innych i angażują się w sprawy społeczne. 35% respondentów wskazało, że zatrudnia od 1 do 3 pracowników. Zaledwie kilka stowarzyszeń określiło

wskaźnik zatrudnienia na poziomie od 4 do 6 pracowników, a 15 % przebadanych organizacji zatrudnia więcej niż 6 pracowników. NGO, które prężnie działają w mieście, są aktywne i finansowane ze stałych źródeł posiadają możliwość zatrudnienia pracowników etatowych. Jednak w większości organizacji praca na rzecz zadań statutowych ma miejsce w formie wolontariatu pracowniczego. Aż w 82% przypadkach organizacje pozarządowe zatrudniają wolontariuszy. Wspomagają oni całodzienną pracę organizacji, pomagają przy akcjach jednorazowych, świadczą różną formę pomocy. Najczęściej sami proponują konkretną pomoc np. organizacja cateringu, dowóz osób, pomoc przy organizacji imprez plenerowych itp. Takich form pomocy jest dużo i jak podkreślają respondenci jest część osób, które bardzo chętnie świadczą taką pomoc. Jednak najczęściej są to osoby bezpośrednio związane z daną organizacją (członkowie rodzin, przyjaciele, znajomi itp.). Odnośnie formalizacji pracy wolontariackiej okazuje się, że większość organizacji zawiera z wolontariuszami umowy wolontariackie. Niewielka część organizacji zaniedbuje niniejszy obowiązek. 18% organizacji pozarządowych działających w Starachowicach nie angażuje w swoją działalność wolontariuszy. Badania potwierdzają, że współcześnie ludzie nie widzą potrzeby angażowani się w sprawy lokalne, młodych trudno nakłonić do świadczenia pomocy bezinteresownej, nie mają zakorzenionych takich wartości. Bardzo trudno jest obecnie pozyskać wolontariusza „na dłużej”, ambitnego i chętnego pomóc, który widzi szansę zdobycia doświadczenia zawodowego. Najczęściej brak zaangażowania wolontariuszy w NGO wynika ze specyfiki i charakteru działalności organizacji. Np. Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Autyzmem i Zaburzeniami Pokrewnymi „Otwórzmy Świat” w codziennej swojej działalności nie „zatrudnia” wolontariuszy. Wynika to ze specyficznej pracy osób z odpowiednimi chorobami, gdzie praca wolontariuszy – osób przypadkowych, bez doświadczenia i odpowiedniego przygotowania – nie może ze względów bezpieczeństwa być udzielana. Jednak przy organizacji np. konferencji profilaktycznej pomoc taka jest jak najbardziej mile widziana i wówczas można mówić o świadczeniu pracy wolontariackiej na rzecz organizacji.

6. Współpraca NGO z samorządem lokalnym

Organizacje pozarządowe w Starachowicach prowadzą swoją działalność głównie na terenie miasta. Analiza ich aktywności udowadnia, że organizacje działające dłużej, prężniej i aktywniej posiadają liczne kontakty, które nawiązały w okresie długoletniej współpracy.

Również okazuje się, że te podmioty, które aplikują o środki zewnętrzne posiadają kontakty w innych urządach. Poniżej przedstawiono wyniki badań ilościowych, które określają poziom utrzymywania kontaktów z różnymi instytucjami.

Wykres 11 Wykaz podmiotów, z którymi organizacje pozarządowe w Starachowicach utrzymują kontakty

jedna odpowiedź	Nie mamy kontaktów	Utrzymujemy kontakt, jednakże jest on nawiązywany rzadziej niż raz na trzy miesiące	Utrzymujemy kontakt, przynajmniej kilka razy w miesiącu	Utrzymujemy stały kontakt
Urząd Miasta w Starachowicach	1 (3%)	5 (15%)	3 (9%)	25 (74%)
Inne urzędy miast i gmin	13 (38%)	6 (18%)	2 (6%)	13 (38%)
Spółeczność lokalna	7 (21%)	5 (15%)	6 (18%)	16 (47%)
Media lokalne	9 (26%)	9 (26%)	5 (15%)	11 (32%)
Media ogólnopolskie	21 (62%)	8 (24%)	3 (9%)	2 (6%)
Inne organizacje pozarządowe lokalne	10 (29%)	9 (26%)	6 (18%)	9 (26%)
Inne organizacje pozarządowe ogólnopolskie	18 (53%)	8 (24%)	3 (9%)	5 (15%)
Urząd Marszałkowski	22 (65%)	7 (21%)	4 (12%)	1 (3%)
Publiczne instytucje samorządowe	16 (47%)	8 (24%)	8 (24%)	2 (6%)
Publiczne instytucje centralne	24 (71%)	9 (26%)	0 (0%)	1 (3%)
Starostwo Powiatowe	14 (41%)	9 (26%)	4 (12%)	7 (21%)
Kościół	22 (65%)	10 (29%)	0 (0%)	2 (6%)

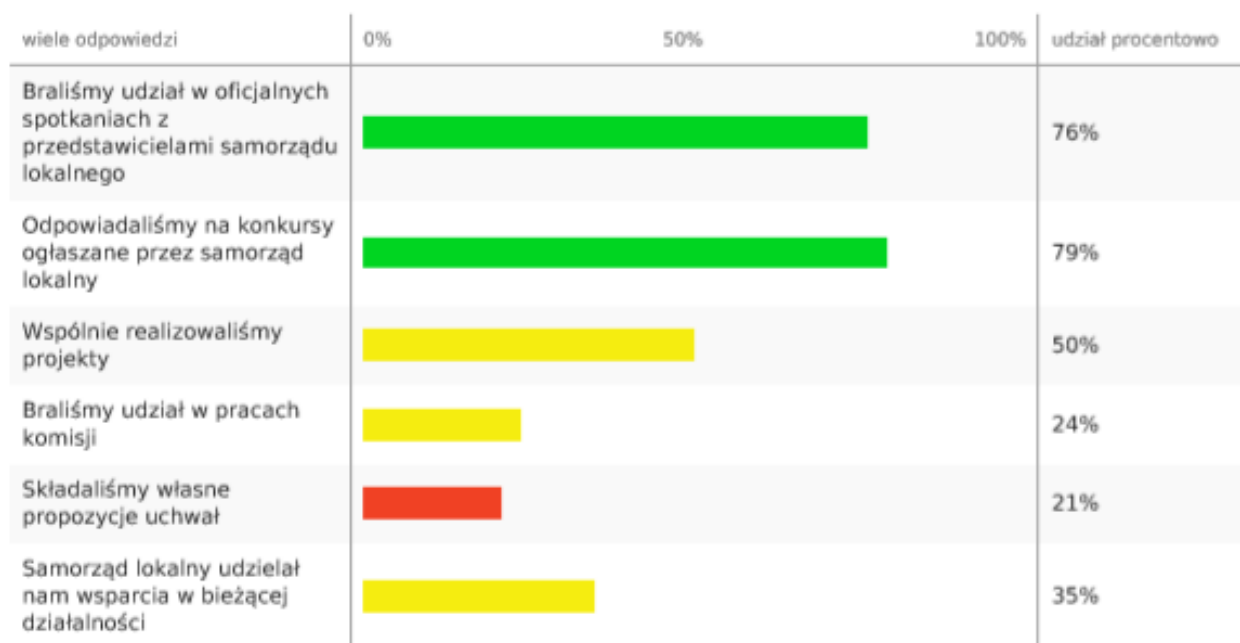
Źródło: Opracowanie własne

Jak przedstawia powyższe zestawienie, bardzo dobrze w opinii respondentów układa się współpraca z Urzędem Miejskim w Starachowicach oraz ze społecznością lokalną. Najslabiej organizacje mają wypracowane kontakty z publicznymi organizacjami centralnymi, z mediami ogólnopolskimi, Urzędem Marszałkowskim, Kościołem oraz z innymi lokalnymi

organizacjami pozarządowymi. Warto podkreślić, że niniejsze kontakty nawiązuje się wraz z aplikowaniem o środki finansowe przez NGO. Potwierdzają to wywiady pogłębione, ponieważ większość organizacji starachowickich najczęściej kontaktuje się i współpracuje z samorządem lokalnym. Warto jednak podkreślić, że na dość przeciętnym poziomie organizacje mają rozwinięte kontakty z różnymi jednostkami. Potwierdza to fakt, że są one aktywne, szukają rozwiązań dla własnych zadań statutowych i szans na samorozwój. Poziom określonych kontaktów realizowany jest poprzez różne formy. Najczęstsze działania w ramach współpracy z samorządem lokalnym przedstawia poniższy wykres.

Wykres 12 Działania w ramach utrzymywanych kontaktów z samorządem lokalnym

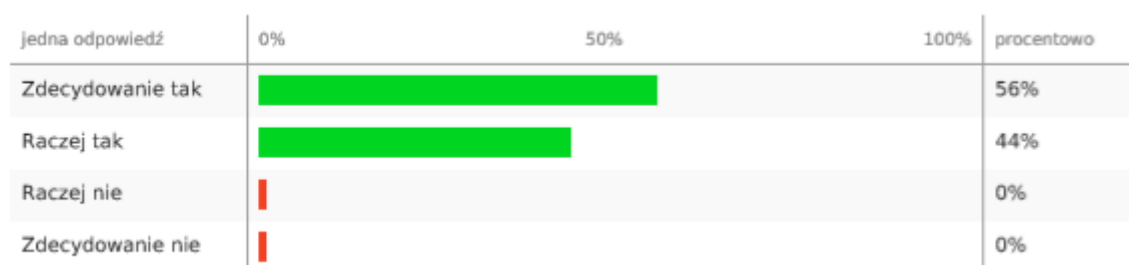
Źródło: Opracowanie własne

Do najczęstszych form współpracy starachowickich organizacji z samorządem lokalnym należy branie udziału, składanie wniosków w odpowiedzi na konkursy ogłaszane przez Urząd Miejski. 79% przebadanych respondentów korzysta ze wsparcia udzielanego przez samorząd lokalny na rzecz NGO w gminie. Jak podkreślają sami respondenci Urząd zapewnia wsparcie w postaci informowania, wyjaśniania i pomocy przy wypełnianiu dokumentów aplikacyjnych. 76% respondentów podkreśliło, że brało udział w oficjalnych spotkaniach z przedstawicielami samorządu, aż 50% z nich realizowało wspólne projekty z samorządem, zaś 35% organizacji mogło liczyć na wsparcie samorządu w codziennej działalności organizacji. Statystyki te potwierdzają, że samorząd lokalny angażuje się

w sprawy NGO w Starachowicach. Poprzez różne formy działań angażuje je w różne zadania, organizuje spotkania doradcze, informacyjne. Prowadzi szereg spotkań, których celem jest nawiązanie współpracy z lokalnymi organizacjami, wspiera ich w indywidualnych przedsięwzięciach. Współpraca ta jest pozytywnie oceniana przez organizacje pozarządowe. Jak podkreślają sami respondenci samorząd lokalny powinien w dalszym ciągu podejmować działania zmierzające do zwiększenia stopnia nawiązywania kontaktów z organizacjami w Starachowicach.

Wykres 13 Podejmowanie konieczności działań zmierzających do zwiększenia stopnia kontaktów z organizacjami pozarządowymi

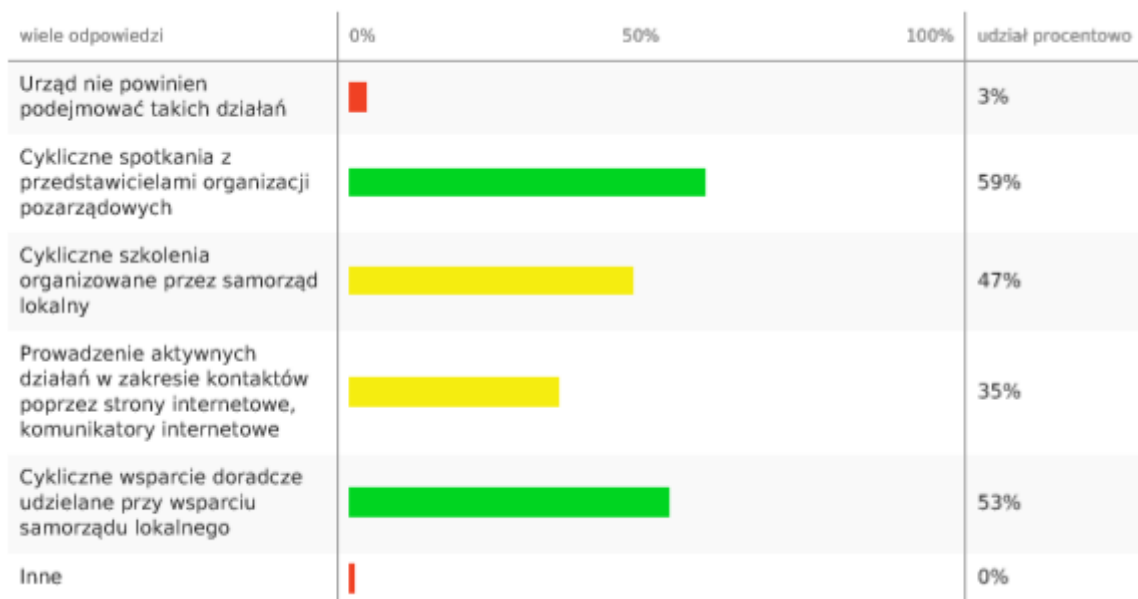

Źródło: Opracowanie własne

Aż 56% przebadanych osób określa, że taka potrzeba jest konieczna, 44% uważa, że jest „raczej jest” potrzebna. Żadna z osób, które brały udział w badaniach, nie stwierdziła, iż taka potrzeba jest zbędna. Dowodzi to, że organizacje pozarządowe liczą na wsparcie i pomoc ze strony samorządu lokalnego. Upatrują w samorządzie możliwości rozwojowych i pomocy w rozwiązywaniu trudności finansowych, organizacyjnych, doradczych i innych. Na poniższym wykresie zaprezentowano jakie działania powinien podjąć samorząd w celu zintensyfikowania stałych kontaktów z podmiotami NGO w Starachowicach.

Wykres 14 Działania w ramach zintensyfikowania stałych kontaktów samorządu lokalnego z organizacjami pozarządowymi

Źródło: Opracowanie własne

Okazuje się, że przedstawiciele organizacji pozarządowych oczekują od władz miasta organizacji cyklicznych spotkań z samorządem lokalnym (59%) oraz cyklicznego wsparcia w formie udzielania doradztwa (53%).– Dodatkowo w opinii respondentów pożądane byłyby szkolenia organizowane przez samorząd dla NGO (47%), a także prowadzenie aktywnych działań w zakresie kontaktów poprzez strony internetowe i komunikatory (35%). Zatem, jak pokazują badania ilościowe, a potwierdzają badania jakościowe, organizacje pozarządowe zauważają problem braku dobrze rozwiniętej współpracy w mieście między organizacjami. Okazuje się, że wiele podmiotów nie zna innych organizacji pozarządowych. Ludzie się nie znają, nie mają kontaktu, nie wiedzą o istnieniu innych organizacji, które realizują podobne cele statutowe. Dlatego konieczne jest zainicjowanie spotkań cyklicznych, na które będą zapraszane wszystkie działające w mieście podmioty, aby stworzyć podstawę do nawiązania szerszej współpracy między nimi. Ta rola spoczywa na samorządzie. Powinien dotrzeć do przedstawicieli wszystkich jednostek z III sektora i wypracować ścieżki ich działalności, rozwoju, wspólnych inicjatyw i realizacji celów. Jak się okazuje wiele z nich prowadzi działalność w podobnym temacie, realizuje podobne cele, więc należy podjąć kroki, aby połączyć działania różnych organizacji pozarządowych w jeden wspólny cel, który będzie odpowiedzią na problemy społeczeństwa lokalnego. Jest to szansa na lepsze oddziaływania

tychże podmiotów, większe możliwości finansowe oraz sukces wspólnych inicjatyw. Poza tym nawiązanie kontaktów pozwoli podjąć działania zmierzające do organizacji większych przedsięwzięć, na skalę powiatu lub województwa. Staną się one bardziej medialne, rozpoznawalne i widoczne na arenie szerszej niż gmina. W chwili obecnej niewielka ilość organizacji w Starachowicach prowadzi projekty międzynarodowe. Zaledwie 21% przebadanych respondentów potwierdziło, że posiada kontakty i współpracuje z innymi podmiotami zagranicznymi, realizuje zadania na skalę międzynarodową. Dlatego ich pozycja jest bardziej ustabilizowana, działania bardziej rozpoznawalne i rezultaty lepiej osiągalne. Należy zatem dążyć do maksymalnego rozpowszechnienia działalności NGO w Starachowicach, aby ukazać jak ważną funkcję pełnią one w społeczeństwie i na rzecz ludzi potrzebujących wsparcia.

Warto w tym miejscu podkreślić rolę niektórych organizacji. W ramach współpracy z Świętokrzyskim Urzędem Wojewódzkim w Kielcach w 2016 r. współpracowało 9 podmiotów ze Starachowic. Należały do nich: Starachowickie Stowarzyszenie "NIEPEŁNOSPRAWNI PLUS STARACHOWICE", Stowarzyszenie "JES-JAKOŚĆ ENERGIA STARACHOWICE", Stowarzyszenie Bezpieczny Powiat Starachowicki, Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Autyzmem i Zaburzeniami Pokrewnymi "Otwórzmy Świat", Stowarzyszenie Nauczycieli „Zdrowa Szkoła”, Stowarzyszenie Pomoc Rodzinie „Przystań”, a także Związek Harcerstwa Polskiego Komenda Hufca Starachowice i Polski Czerwony Krzyż Zarząd Rejonowy w Starachowicach. To organizacje, których podejmowane działania są „widoczne”, namacalne i efektywne. Działają sensowne, bardzo aktywnie, a wydarzenia organizowane z ich udziałem niosą za sobą pozytywny wydźwięk. Wiele innych organizacji (z powodu braków odpowiednio nawiązanych kontaktów i współpracy) ograniczają się do jednorazowych akcji i imprez w ciągu roku. Dlatego tak istotną kwestią okazuje się rozszerzenie współpracy NGO w mieście, poprzez wymianę doświadczeń i wiedzy w dążeniu do wspólnie realizowanych zadań statutowych.

Nietypową działalność prowadzi Fundacja Agencja Rozwoju Przedsiębiorstw. Rozpoczęła swoją działalność w 1992 r. Obecnie zatrudnia ponad 20 pełnoetatowych pracowników. Głównym celem powołania organizacji jest możliwość tworzenia odpowiednich warunków do rozwoju gospodarczego i społecznego regionu. Poprzez szereg licznych projektów, głównie finansowanych ze środków UE, fundacja wspiera przede wszystkim sektor gospodarczy

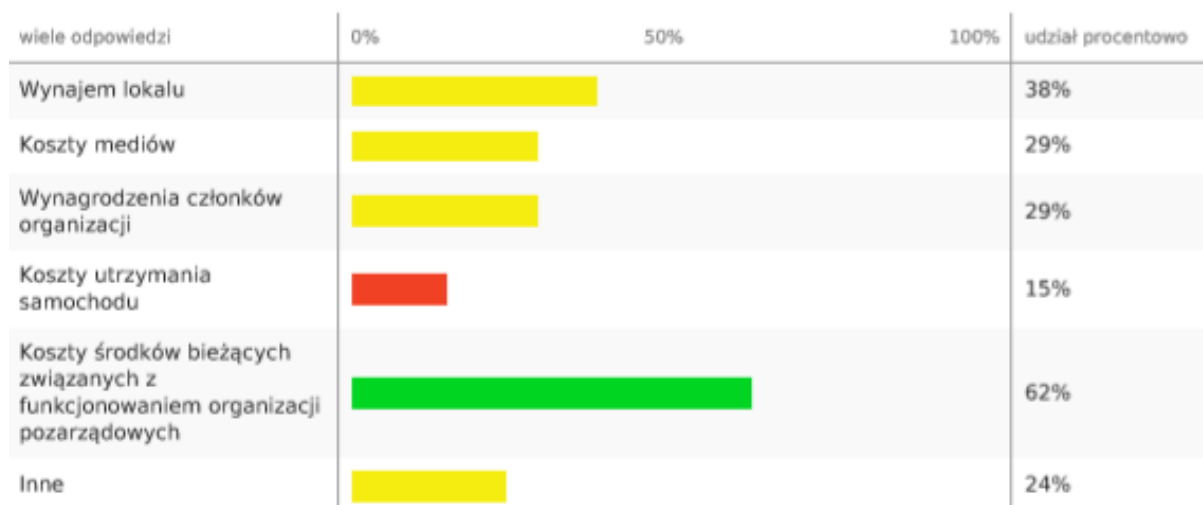
Starachowic i innych miast. Swoje zadania realizuje na terenie kilku województw. Poprzez realizację swoich zadań statutowych wspiera działania samorządu lokalnego oraz współpracuje z wieloma instytucjami i przedsiębiorstwami. W głównej mierze organizacja dąży do niwelowania problemu bezrobocia w regionie, oferując wsparcie w postaci szkoleń, doradztwa, informacji itp. Zapewnia usługi poręczyielskie oraz pomoc w udzielaniu pożyczek na rozwój działalności gospodarczych. Płynność finansową oraz rozwój działalności organizacji zapewnia stałe źródło dochodów w postaci środków unijnych. Przy realizacji projektów unijnych organizuje wolontariat, do którego należą osoby z różnych grup społecznych. Mowa jest tutaj o wolontariacie okazjonalnym, gdzie osoby np. bezrobotne współpracując z Fundacją nabierają doświadczenia i wiedzy, aby w przyszłości samodzielnie otworzyć i prowadzić działalność. Organizacja nie prowadzi wolontariatu stałego. Poprzez swoje szerokie działania (usługi księgowe, pomoc w pozyskiwaniu środków i dotacji itp.) jest jedną z nielicznych organizacji pozarządowych w Starachowicach, które prowadzą działalność gospodarczą.

7. Charakterystyka problemów starachowickich organizacji pozarządowych

Starachowickie organizacje pozarządowe borykają się w codziennej działalności z wieloma problemami i barierami rozwojowymi. Na podstawie przeprowadzonych badań do podstawowych problemów zaliczają brak odpowiednich środków finansowych na działania statutowe. Wiele podmiotów posiada deficyt finansowy, który ogranicza ich działalność. Pozyskane środki z Urzędu Miejskiego w Starachowicach oraz składki członkowie okazują się przychodami niewystarczającymi, ponieważ nie mogą zaspokoić wszystkich potrzeb danej organizacji. Dodatkowo, jak każdy podmiot, także każda organizacja posiada stałe koszty, które musi ponosić. Poniższy wykres przedstawia rodzaj i poziom kosztów ponoszonych przez organizacje w bieżącym funkcjonowaniu.

Wykres 15 Koszty związane z prowadzoną działalnością

Źródło: Opracowanie własne

Największy poziom kosztów organizacje ponoszą na zakup środków bieżących związanych z funkcjonowaniem organizacji (prawie 60% kosztów). Inne koszty, które utrzymują się na wysokim poziomie, to: koszty mediów, wynajmu lokalu oraz koszty pracownicze. 15% respondentów wskazało, że ponosi również koszty utrzymania samochodu. Do innych udzielanych odpowiedzi respondenci wskazali: koszty związane z organizacją imprez turystyczno-edukacyjnych, wyjazdy na zawody sportowe, wydatki na organizację imprez plenerowych, usługi księgowe, opłaty pocztowe, transport oraz w przypadku organizacji zajmujących się sportem i kulturą fizyczną zaliczają również do kosztów opłaty związane z działalnością sportową, transport na zawody, opłaty sędziowskie, koszty zabezpieczenia medycznego itp.

Jak widać wiele kosztów dotyczy bieżących wydatków na prowadzenie działalności. Dlatego też wiele organizacji boryka się z ciągłym brakiem odpowiedniej ilości środków finansowych. To przekłada się niewątpliwie na ich aktywność społeczną. Wśród innych problemów wymienia się przede wszystkim: rozbudowany i biurokratyczny sposób wnioskowania o dotacje ze środków zewnętrznych, skomplikowane procedury w zakresie pozyskiwania zewnętrznego wsparcia finansowego, duża konkurencja na rynku w pozyskiwaniu środków oraz niechęć i wypalenie osób zaangażowanych w działalność organizacji. Poniżej zaprezentowano szczegółowo ocenione problemy starachowickich organizacji.

Wykres 16 Problemy organizacji pozarządowych w Starachowicach

jedna odpowiedź	Zdecydowanie odczuwalne	Raczej odczuwalne	Raczej nieodczuwalne	Zdecydowanie nieodczuwalne
Skomplikowane procedury w zakresie pozyskiwania zewnętrznego wsparcia finansowego	9 (26%)	9 (26%)	12 (35%)	4 (12%)
Rozbudowany i biurokratyczny sposób wnioskowania o dotację ze środków publicznych	13 (38%)	5 (15%)	13 (38%)	3 (9%)
Trudność w pozyskiwaniu środków finansowych na działalność organizacji	6 (18%)	13 (38%)	13 (38%)	2 (6%)
Niechęć prywatnych firm i darczyńców do przekazywania środków finansowych	6 (18%)	14 (41%)	13 (38%)	1 (3%)
Niewystarczająca liczba osób chętnych do zaangażowania się w pracę w formie wolontariatu	5 (15%)	11 (32%)	14 (41%)	4 (12%)
Duża konkurencja wśród organizacji pozarządowych o środki finansowe	7 (21%)	14 (41%)	9 (26%)	4 (12%)
Niewystarczająca liczba szkoleń skierowanych do organizacji pozarządowych, w zakresie prowadzenia działalności	0 (0%)	13 (38%)	15 (44%)	6 (18%)
Wypalenie osób zaangażowanych w działalność organizacji	7 (21%)	8 (24%)	13 (38%)	6 (18%)
Skomplikowane przepisy	6 (18%)	12 (35%)	13 (38%)	3 (9%)

Źródło: Opracowanie własne

Dodatkowo badania potwierdzają również liczne braki kadrowe w organizacjach. Koszty księgowości, trudności w załatwieniu różnych spraw oraz brak wsparcia ze strony innych podmiotów i jednostek to również główne bariery rozwojowe III sektora. Respondenci zauważają także niewystarczającą ilość szkoleń i wsparcia na rzecz NGO w zakresie prowadzonej działalności. Najczęściej podmioty takie pozostawione są same sobie, z problemami finansowymi, z kosztami organizacyjnymi i niewiedzą jak pozyskać środki na rozwój i realizację zadań. W szczególności problem ten dotyczy młodych organizacji, które stawiają pierwsze kroki na rynku. Nie otrzymują odpowiedniego wsparcia, szybko się zniechęcają, nie widzą perspektyw rozwoju. Wizja ich wspaniałej działalności non profit zderza się nagle z rzeczywistością, w której nie potrafią się odnaleźć by „rozwinąć skrzydła”. Często plany i marzenia osób zakładających fundacje, stowarzyszenia legną w gruzach i pozostają wyłącznie marzeniami o pięknie zmieniającej się rzeczywistości. Coś, co wydawało się im szlachetnym i dobrym, okazuje się niezrozumiałym dla społeczeństwa oraz

władz samorządowych. Dlatego już na wstępie należy dopomóc nowo powstającym organizacjom pozarządowym, objąć ich wsparciem doradczym, księgowym itp. Należy sprawić, aby ich marzenia i dążenie do zakładanych celów stało się bardziej realistyczne, możliwe i osiągalne.

Oceniając własną działalność respondenci wypowiedzieli się raczej pozytywnie na temat podejmowanych zadań. Wysoko ocenili jakość świadczonych usług (53%), posiadają odpowiednią kadre (47%), realizują projekty, na które pozyskały środki finansowe (56%) oraz są w stanie realizować bez problemów cele statutowe (47%). Te obszary wpływają na wystarczający sukces i satysfakcję z prowadzenia organizacji pozarządowej.

Wykres 17 Ocena obszarów działalności przez organizacje pozarządowe

jedna odpowiedź	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Zapewniamy wysoką jakość usług	18 (53%)	13 (38%)	3 (9%)	0 (0%)
Jesteśmy w stanie realizować bez problemów cele statutowe	16 (47%)	13 (38%)	4 (12%)	1 (3%)
Posiadamy zaangażowaną kadre osób	18 (53%)	13 (38%)	3 (9%)	0 (0%)
Sytuacja finansowa podmiotu jest stabilna	8 (24%)	20 (59%)	5 (15%)	1 (3%)
Realizujemy projekty, na które pozyskaliśmy wsparcie zewnętrzne	19 (56%)	8 (24%)	6 (18%)	1 (3%)
Współpracujemy z partnerami publicznymi oraz podmiotami prywatnymi	12 (35%)	18 (53%)	4 (12%)	0 (0%)

Źródło: Opracowanie własne

Zdecydowanie słabiej niektóre organizacje oceniają swoją sytuację finansową (24%) i współpracę z innymi podmiotami (35%). Dodatkowo oceniając i wskazując na obszary kryzysowe w działalności starachowickich podmiotów III sektora wymienić należy zły stan wyposażenia podmiotów, który wynika ze słabej lub niestabilnej sytuacji finansowej. Poniżej przedstawiono obszary kryzysowe, które zostały ocenione przez respondentów według skali „zdecydowanie tak” – „zdecydowanie nie”.

Wykres 18 Obszary kryzysowe starachowickich organizacji pozarządowych

jedna odpowiedź	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Sytuacja finansowa organizacji	9 (26%)	15 (44%)	6 (18%)	4 (12%)
Stan i poziom wyposażenia organizacji	9 (26%)	9 (26%)	12 (35%)	4 (12%)
Jakość usług świadczonych przez organizację	3 (9%)	4 (12%)	16 (47%)	11 (32%)
Kompetencje osób zaangażowanych w prace organizacji	2 (6%)	2 (6%)	13 (38%)	17 (50%)
Poziom współpracy z innymi organizacjami	1 (3%)	10 (29%)	17 (50%)	6 (18%)
Wizerunek organizacji	5 (15%)	3 (9%)	16 (47%)	10 (29%)
Poziom pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych	5 (15%)	11 (32%)	14 (41%)	4 (12%)
Sposób zarządzania organizacją	3 (9%)	6 (18%)	14 (41%)	11 (32%)

Źródło: Opracowanie własne

Jak widać z powyższych danych osoby pracujące i zaangażowane w prace organizacji wykazują najwyższą wartość. Zatem zespół kadrowy (choć w niektórych organizacjach jest widoczny jego deficyt) jest kompetentny, rzetelny i chętny na rzecz realizacji działań swoich podmiotów. Kryzysu nie postrzega się również w sposobie zarządzania organizacją, ani w jej wizerunku. Niekorzystna sytuacja przedstawia się pod względem finansowym III sektora, jak i doposażeniu organizacji w odpowiedni sprzęt biurowy.

Dokonując charakterystyki problemów i deficytów starachowickich organizacji pozarządowych można stwierdzić, iż w zależności od organizacji problemy są różne. Podmioty działające prężnie, aktywnie, zrzeszające większość osób i te, które mają dobrze rozwinięte kontakty ze środowiskiem lokalnym funkcjonują bardzo dobrze na rzecz społeczności w mieście. Odmienna sytuacja występuje w organizacjach młodszych, skupiających mniejszą ilość osób, gdzie pojawiają się liczne problemy finansowe i organizacyjne (brak kadry, możliwości rozwoju, bariery w aplikowaniu o środki zewnętrzne).

Widoczna jest potrzeba organizacji, jak i społeczeństwa, do zacieśnienia współpracy z samorządem lokalnym oraz samymi podmiotami NGO w Starachowicach. Stowarzyszenia i fundacje oraz inne podmioty oczekują wsparcia w postaci rozmów, prowadzenia dialogu,

wymiany doświadczeń i wzajemnej pomocy w organizowaniu codziennych zadań. Konieczne jest prowadzenie cyklicznych spotkań otwartych w celu poznania deficytów i potencjałów rozwojowych, tak aby w przyszłości móc realizować wspólne przedsięwzięcia na rzecz poprawy życia i funkcjonowania mieszkańców Starachowic.

8. Podsumowanie. Wnioski i rekomendacje

Tabela 2 Wnioski i rekomendacje

Lp.	Wnioski	Rekomendacje
1	Sektor organizacji pozarządowych w mieście jest dobrze rozwinięty. Widoczna jest różnorodność form działalności (kultura fizyczna, rekreacja, pomoc społeczna, aktywność społeczna, ochrona i profilaktyka zdrowia).	W dalszym ciągu należy wspierać organizacje, ogłaszając konkursy skierowane na różnorodną profesję działalności (stosunkowo równy podział środków finansowych, aby mogły skorzystać wszystkie organizacje, również te zajmujące się ochroną zdrowia).
2	W większości działalność organizacji pozarządowych posiada bogatą tradycję i doświadczenie.	Należy tak wspomagać organizacje, aby nie zawieszały swoich działalności i zachęcać do tworzenia nowych podmiotów w odpowiedzi na zapotrzebowania środowiska i mieszkańców (np. konferencje raz do roku w celu podsumowania działalności organizacji).
3	Zdecydowana większość podmiotów nie przynależy do sieci organizacji pozarządowych.	Ukazywanie korzyści i zalet przynależności do sieci organizacji pozarządowych.

4	NGO w nielicznych przypadkach zatrudnia pracowników etatowych (duże i prężnie działające organizacje).	W dalszym ciągu należy wspierać osoby, które w organizacjach znajdują główne źródło dochodów. Dodatkowo warto pokazać możliwości dla osób bezrobotnych, iż organizacje to szansa zdobycia doświadczenia zawodowego, odpowiedzialna praca na rzecz społeczeństwa, a także możliwość znalezienia zatrudnienia (akcje informacyjne).
5	Zdecydowana większość podmiotów wspierana jest przez pracę wolontariuszy.	Należy aktywnie wspierać pracę wolontariuszy poprzez oferowanie pomocy, ukazywanie korzyści jakie płyną z takiej pracy. Należy zachęcać młodych ludzi (dzieci, młodzież, studentów) do zaangażowania się w sprawy różnych organizacji, gdyż to jest szansa ich rozwoju personalnego i uwrażliwienia na liczne potrzeby mieszkańców ich miasta. Można w tym kierunku przeprowadzić szereg akcji w szkołach z przedstawieniem organizacji pozarządowych w mieście, by zachęcić młodych ludzi do pracy i pomocy tym podmiotom.

6	Ponad 90% organizacji działających na terenie miasta nie prowadzi działalności gospodarczej.	Należy ukierunkować organizacje prowadzące działalność gospodarczą na podjęcie działań w zakresie osiągnięcia większych zysków z prowadzonej działalności. Można zainicjować spotkania i wymianę doświadczeń pomiędzy przedsiębiorcami lokalnymi, a organizacjami III sektora.
7	Osoby współpracujące lub przynależące do organizacji poświęcają dużo swojego wolnego czasu na rzecz organizacji.	Akcje promocyjno-informacyjne powinny w dużej mierze skupiać uwagę na pracę w organizacji, ukazując korzyści z niej płynące (np. rozwijanie zainteresowań, bezinteresowną pomoc, uwrażliwienie społeczeństwa na krzywdę ludzką). Zachęcenie osób starszych, bez pracy, młodzież do pracy wolontariackiej.
8	Najczęstsza formą działalności starachowickich organizacji jest organizowanie wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych i rozrywkowych.	Wsparcie organizacji w postaci reklamy, informowania społeczeństwa o podejmowanych działaniach, zapraszanie na imprezy okolicznościowe, zapewnienie rozgłosu medialnego.
9	Widoczny jest podział organizacji ze względu na osiągnięte przychody (brak przychodów, do 5 tys. zł lub duże organizacje, które osiągają przychód w wysokości do 50 tys. zł. rocznie).	Udzielenie wsparcia doradczego w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych z innych źródeł niż Urząd Miejski. Prowadzenie szkoleń, informowanie i pomoc przy aplikowaniu o środki np. z Ministerstwa lub innych podmiotów, które wspierają III sektor.

10	Do największych kosztów organizacji należą opłaty związane z codziennym funkcjonowaniem podmiotów (księgowość, najem lokali, bieżące wydatki na środki biurowe i czystości itp.)	W miarę możliwości zmniejszenie kosztów najmu lokali, zapewnienie pomocy i wsparcia księgowego.
11	Najczęstszym źródłem pozyskiwania środków finansowych są składki członkowskie oraz aplikowanie o środki zewnętrzne na działalność statutową (głównie z Urzędu Miejskiego/Powiatu)	Udzielenie wsparcia doradczego w zakresie wypełniania dokumentów konkursowych/wniosków, a także informowanie podmiotów o ogłaszanych konkursach przez Urząd Miejski (np. drogą mailową).
12	Największą barierą w pozyskiwaniu środków zewnętrznych przez niektóre organizacje jest brak wiedzy i doświadczenia w tym zakresie.	Należy udzielać wsparcia indywidualnego dla organizacji, organizować szkolenia w zakresie aplikowania o środki zewnętrzne.
13	Dobrze rozwinięta jest współpraca i kontakty z samorządem lokalnym.	W dalszym ciągu utrzymywać dobre kontakty z organizacjami, zachęcać nowe podmioty do kontaktów i informować o możliwości wsparcia III sektora.
14	Niewystarczająca jest współpraca z innymi podmiotami (np. Urząd Marszałkowski, Kościół, media, instytucje centralne) oraz z innymi organizacjami pozarządowymi zarówno w mieście, jak i poza nim.	Inicjować spotkania z przedstawicielami innych urzędów, jednostek, podmiotów gospodarczych, a także cykliczne spotkania organizacji działających w mieście. Należy stworzyć centrum wymiany doświadczeń i wzajemnego wsparcia własnych działalności.

15	Widoczna jest potrzeba organizacji cyklicznych spotkań organizacji pozarządowych z samorządem lokalnym w celu identyfikacji problemów, deficytów oraz potencjału III sektora gospodarczego.	Organizować spotkania z organizacjami w celu identyfikacji problemów, deficytów oraz potencjału III sektora gospodarczego.
16	Organizacje pozarządowe oczekują większego wsparcia w zakresie doradztwa indywidualnego (poradnictwo księgowo, dotacje).	Stworzyć w urzędzie punkt informacyjny czynny w określone dni. Poinformować o tym organizacje drogą mailową. Zachęcić do korzystania z takich usług.
17	Główną barierą rozwojową organizacji pozarządowych są ograniczone środki finansowe oraz niekiedy brak kadry pracowniczej.	Należy dopomóc organizacjom poprzez nawiązanie współpracy np. z SSE Starachowice w celu rozwinięcia współpracy międzysektorowej.
18	W dalszym ciągu widnieje potrzeba udzielania wsparcia i informowania w zakresie możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych na rozwój działalności.	Udzielenie wsparcia doradczego w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych z innych źródeł niż Urząd Miejski. Prowadzenie szkoleń, informowanie i pomoc przy aplikowaniu o środki np. z Ministerstwa lub innych podmiotów, które wspierają III sektor.
19	Wiele organizacji boryka się również z problemem odpowiedniego wyposażenia biurowego (zła infrastruktura, niedostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych).	Zorganizować pomoc materialną dla organizacji np. poprzez darowizny dużych firm odpowiedniego sprzętu biurowego na rzecz organizacji pozarządowych.
20	Widoczny brak znajomości lokalnego III sektora wśród mieszkańców.	Prowadzenie kampanii informacyjnych w środowisku lokalnym.

21	Niedostateczny rozgłos medialny, promocyjny i reklamowy działalności organizacji pozarządowych.	Pomoc w organizowaniu rozgłosu medialnego dotyczącego akcji prowadzonych przez organizacje pozarządowe.
----	---	---

9. Spisy wykresów, tabel, map i fotografii

Spis wykresów

Wykres 1 Okres funkcjonowania organizacji pozarządowej w Starachowicach.....	8
Wykres 2 Członkostwo w sieci organizacji pozarządowych	8
Wykres 3 Ilość poświęconego czasu na aktywność w organizacji pozarządowej.....	9
Wykres 4 Przedmiot działalności organizacji pozarządowych w Starachowicach	10
Wykres 5 Główne dziedziny działalności organizacji pozarządowych	11
Wykres 6 Formy działalności organizacji pozarządowych w Starachowicach	12
Wykres 7 Poziom przychodów organizacji pozarządowych w Starachowicach	21
Wykres 8 Źródła przychodów organizacji pozarządowych	22
Wykres 9 Powody nie aplikowania o środki zewnętrzne podawane przez organizacje pozarządowe w Starachowicach	24
Wykres 10 Przeciętna ilość osób zatrudnianych w organizacja pozarządowych.....	25
Wykres 11 Wykaz podmiotów, z którymi organizacje pozarządowe w Starachowicach utrzymują kontakty	27
Wykres 12 Działania w ramach utrzymywanych kontaktów z samorządem lokalnym	28
Wykres 13 Podejmowanie konieczności działań zmierzających do zwiększenia stopnia kontaktów z organizacjami pozarządowymi	29
Wykres 14 Działania w ramach zintensyfikowania stałych kontaktów samorządu lokalnego z organizacjami pozarządowymi	30

Wykres 15 Koszty związane z prowadzoną działalnością	33
Wykres 16 Problemy organizacji pozarządowych w Starachowicach	34
Wykres 17 Ocena obszarów działalności przez organizacje pozarządowe.....	35
Wykres 18 Obszary kryzysowe starachowickich organizacji pozarządowych	36

Spis tabel

Tabela 1 Liczba organizacji pozarządowych w Powiecie Starachowickim w 2018 r.	4
Tabela 2 Wnioski i rekomendacje	37

Spis map

Mapa 1 Liczba stowarzyszeń i fundacji na początku 2018 roku w Polsce.....	4
Mapa 2 Wykaz organizacji pozarządowych w Starachowicach	13

Spis fotografii

Fotografia 1 UTW w Starachowicach.....	15
Fotografia 2 Siedziba organizacji „Nasze Zdrowie”.....	19

Załącznik nr 1

Wykaz aktywnych organizacji pozarządowych w Starachowicach (stan na dzień 31.08.2016)

Lp.	Nazwa organizacji	Przedmiot działalności
1	Stowarzyszenie Promocji Nauczycielskiego Chóru "Concentus"	aktywność społeczna
2	Fundacja Kukuleczka	aktywność społeczna
3	Stowarzyszenie Promocji Talentów przy MDK	aktywność społeczna
4	Stowarzyszenie ROMI	ochrona zdrowia
5	Stowarzyszenie LOKALNI.PL	aktywność społeczna
6	Stowarzyszenie Przyjaciół Big Bandu "Juniors Band - Starachowice"	aktywność społeczna
7	Stowarzyszenie Przyjaciół Zespołu Tańca i Inscenizacji "Plejada"	aktywność społeczna
8	Stowarzyszenie Bezpieczny Powiat Starachowicki	pomoc społeczna
9	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Kielecka Hufiec Starachowice	pomoc społeczna
10	Towarzystwo Przyjaciół Starachowic	aktywność społeczna
11	Stowarzyszenie Promocji Tańca i Muzyki "MiM"	aktywność społeczna
12	Katolicki Klub Sportowy Autonomiczna Sekcja Piłki Nożnej JUVENTA	kultura fizyczna i sport
13	Uczniowski Międzyszkolny Klub Sportowy "Gracz"	kultura fizyczna i sport
14	Klub Sportowy "Dragon"	kultura fizyczna i sport
15	KLIMUKS Gambit	kultura fizyczna i sport
16	Starachowicki Klub Pływacki "Barakuda"	kultura fizyczna i sport
17	Starachowicka Grupa Ratownictwa Wodnego	pomoc społeczna
18	Klub Sportowy Sportów Siłowych i Kulturystryki "Wiking"	kultura fizyczna i sport
19	LOK - Kalmar	kultura fizyczna i sport
20	Uczniowski Klub Sportowy "Kamienna"	kultura fizyczna i sport
21	SKS Star 1926	kultura fizyczna i sport
22	Klub Sportowy ŚWIT	kultura fizyczna i sport
23	SKK Kyokushin	kultura fizyczna i sport
24	Olimpiady Specjalne - Oddział Regionalny	kultura fizyczna i sport

25	Uniwersytet Trzeciego Wieku	aktywność społeczna
26	Staropolskie Towarzystwo Przyrodniczo-Leśne KOTYZKA	aktywność społeczna
27	Integracyjna Akademia Piłkarska SKS Star Starachowice	kultura fizyczna i sport
28	Miejski Klub Sportowy STAR	kultura fizyczna i sport
29	Stowarzyszenie Miłośników Siatkówki Absolwenci	kultura fizyczna i sport
30	Starachowicki Klub Amazonek	aktywność społeczna
31	Stowarzyszenie Zabiegane Starachowice	kultura fizyczna i sport
32	Stowarzyszenie Pomoc Rodzinie "Przystań"	pomoc społeczna
33	"Zdrowa Szkoła" Stowarzyszenie Nauczycieli w Starachowicach	ochrona zdrowia
34	Katolickie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych Diecezji Radomskiej - Oddział Starachowice	pomoc społeczna
35	Starachowickie Stowarzyszenie "Niepełnosprawni Plus Starachowice"	pomoc społeczna
36	Stowarzyszenie JES - Jakość Energia Starachowice	aktywność społeczna
37	Kościół Armii Zbawienia w RP Korpus w Starachowicach	pomoc społeczna
38	Stowarzyszenie Spółdzielców i Wspólnot Mieszkaniowych "Nasze Miasto"	aktywność społeczna
39	Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Autyzmem i Zaburzeniami Pokrewnymi "Otwórzmy Świat"	pomoc społeczna
40	Klub Abstynenta "Nadzieja"	pomoc społeczna
41	Stowarzyszenie Psychoprofilaktyki "Spójrz Inaczej"	ochrona zdrowia
42	Polski Czerwony Krzyż - Oddział Starachowice	pomoc społeczna
43	Stowarzyszenie "Słoneczna Integracja"	pomoc społeczna
44	Polski Związek Niewidomych Okręg Świętokrzyski Koło w Starachowicach	pomoc społeczna
45	Fundacja "Nasze Zdrowie"	pomoc społeczna
46	Fundacja Aktywizacji Społecznej KANON	aktywność społeczna
47	Fundacja Aktywizacji Społecznej EVEREST	aktywność społeczna
48	Stowarzyszenie Projekt Starachowice	aktywność społeczna
49	Stowarzyszenie Liderzy z Naszego Podwórka	aktywność społeczna